FINNISH NEWSPAPER IN CANADA AND THE BEST ADVERTISING MEDIUM. SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA JA PARAS ILMOITUSVÄLINE.

CANADAN UUTISET

SOVINNOLLISUUS YHTEISISSÄ, VAPAUS YKSITYISISSÄ JA HYVÄNTAHTOISUUS KAIKISSA ASIOISSA.

NUMERO 38 — Torstaina Syysk. 22 p. 1921 — PORT ARTHUR, CANADA — Thursday, Sep. 22, 1921 — VII Vuosik.—Vol. VII

UUDEN MINISTERISTÖN MUODOSTAMINEN LÄHELLÄ.

Pääministeri Meighenin hallituksen uudet jäsenet tekevät virkavalansa tänään.

Ottawa. — Pääministeri Meighen on ilmoittanut, että hallituksen uudet ministerit, jotka oli määrä nimittää tiistaina, tekevät virkavalansa vasta sitten, kun kenraalikuvernööri palaa pääkaupunkiin Kingstonista, minkä luullaan tapahtuvan torstaina.

Nykyinen hallitus piti kokouksen tiistaina ja samalla kerralla neuvottelivat uudet ministeriehdokkaat Hon. C. C. Ballantynen ja muiden ministerien kanssa.

Mikäli tähän mennessä tiedetään, tulee uuteen kabinettiin seuraavat jäsenet Quebecin maakunnasta: C. C. Ballantyne, meri- ja kalastusministeriksi; C. J. Doherty, oikeusministeriksi; R. Monty, ylilakimieheksi; L. G. Belley pääpostimestariksi; tri L. P. Normand, valtiosihteeriksi tai salkuttomaksi ministeriksi; kundenneksi Quebecin ministeriksi J. N. Dupuis.

Muiden maakuntien ministeriehdokkaista mainitaan seuraavat: Ontariosta, J. A. Stewart, Edmund Bristol ja tri Edwards. Nova Scotiasta: Hector McInnes; New Brunswickista: J. W. Baxter; Manitobasta: R. C. Henders; Saskatchewanista: J. A. Wilson; British Columbiasta: H. H. Stevens.

Ruotsalainen nainen parlamenttiin.

Tukholma. — Neiti Kersten Hesselgren, joka on useita vuosia kuulunut Ruotsin työväenpuolueen johtajiin, on Göteporista valittu parlamentin ylähuoneen jäseneksi. Neiti Hesselgren on ylähuoneen ensimäinen naisjäsen.

Korvauksia Minnesotan metsäpalosta kärsineille.

Duluth, Minn. — Niille henkilöille, jotka kärsivät vahinkoa Cloquetin palossa lokakuussa 1918 on hallitus tarjonnut $16,500,000 suuruista korvaussummaa, joka vastaa 40 ja 50 prosenttia vahingon määrästä. Jutuissa on kantajia avustamassa tusina lakimiehiä ja tulevat he saamaan 40 prosentin palkkion perityistä vahingonkorvauksista. Rautateiden ylitirehtööri Davis kehoittaa asianajajia tyytymään kohtuullisempiin palkkioihin, jotta tulipalosta kärsineet saisivat suuremman hyödyn valtion korvauksista.

Irlannin tasavaltalaisten johtaja haluaisi vielä neuvotella.

Lontoo, Eng. — Eamonn de Valeran kerrotaan ilmaisseen Lloyd Georgelle toivomuksen, että neuvotteluja Irlannin tilanteen ratkaisemisesta edell. jatkettaisiin. Neuvottelut ovat hetkeksi keskeytyneet sen johdosta, että de Valera viime viikolla ilmoitti Irlannin edustajain voivan saapua Suur-Britannian ehdottamaan rauhankonferenssiin ainoastaan itsenäisen valtion edustajina. Yleisenä mielipiteenä on, että kysymystä käsitelleyiä noottejа tullaan edelleenkin jatkamaan ja suhteita siten ylläpitämään. On myöskin arveluita uuden neuvottelukokouksen alottamisesta Lontoossa lokakuulla.

West Virginian rettelöitä tutkitaan.

Charleston, W. Va. — United Mine Workers of America-liiton 17 piirin virkailijat lähettivät t. k. 16 p:nä Länsi-Virginian hiilialueella tutkimuksia toimittavan senaatin komitean puheenjohtajalle Kenyonille kirjelmän ehdottaen, että komitea todistajina kuulustelisi myöskin Yhdysvaltain teräskorporatsionin presidenttiä Elbert H. Garya ja eräitä rautatiejohtajia.

Ranskalainen havainnut Canadan "märäksi."

New York. — Kaupungissa on hiljattain vieraillut erään Ranskan suurimman väkijuomaliikkeen edustaja Gaston Monnet. Hän on tehnyt laajoja matkoja Canadassa ja Yhdysvalloissa ottaen selvää kieltolain aikaansaamista vaikutuksista. Canadasta oli hän saanut sellaisen käsityksen, että nykyinen kieltolaki ei ole täysin tarkoitustaan vastaava, vaan sen tilalle olisi saatava jokin toinen systeemi esim. Ruotsin tai Quebecin maakunnan väkijuoma-asetusten tapainen.

Viisituhatta ent. sotilasta henkivakuutuksessa.

Ottawa. — Sotilaiden uudelleen järjestämisdepartementin vakuutusosastolle ilmoitetaan saapuneen viikottain noin kaksisataa vakuutushakemusta. Vakuutuksia oli t. k. 17 p:ään mennessä myönnetty kaikkiaan yli viisituhatta, määrältään noin $13,500,000. Vakuutussummien suuruus vaihtelee 500—5,000 dollariin. Vakuutuksen saa jokainen canadalaisissa joukoissa palvellut sotilas ja mitään lääkärintarkastusta ei vaadita.

Italian "tuntematon sotilas" haudataan lokak. 4 p:nä.

Rooma. — Italian "tuntematon sotilas" haudataan lokakuun 4 p:nä aamulla "Isänmaan alttarille", joka on rakennettu kuningas Viktor Emanuelin muistopatsaan lähelle. Hautaus muodostuu suureksi juhlatilaisuudeksi, johon kuningas ja hallituksen virkailijat ottavat osaa.

Seitsemän vaimoa; kaikki saman isän tyttäriä.

Atlantic, Iowa. — Fred Harris, joka on 90 vuoden ikäinen, on juuri mennyt naimisiin seitsemännen vaimonsa kanssa. Kaikki vaimot ovat olleet milwaukeelaisen laivurin Peter Yostin tyttäriä. Harry alotti naimalla vanhimman tyttären ja on sitten ottanut toiset järjestyksessä. Viisi viimeistä oli leskiä. Viimeinen vaimo, Mrs. Gustave Eidelmann on 78 vuoden ikäinen. Hänen ensimäinen aviopuolisonsa kuoli Minnesotan metsäpalossa 1918. Sitä ennen oli vaimo ollut kahdesti naimisissa.

Arnpriorin kauppalan liikekeskusta palanut.

Ottawa. — Torstaina viiden ajoissa aamulla alkanu tulipalo hävitti kaksi taloneliötä täältä 38 mailin päässä sijaitsevassa Arnpriorin kauppalassa. Ihmishenkiä ei ilmoiteta tuhoutuneen, mutta omaisuusvahinko lasketaan $50,000—$60,000. Tuli sai alkunsa eräästä pallohuoneesta..

North Bayn poliisien asia.

North Bay, Ont. — Maanantaina, t. k. 12 p:nä toimitetun väkijuomatarkastuksen yhteydessä vangitut poliisit Lefevre, Michaud, McKenzie ja Fleming olivat seuraavana keskiviikkona poliisioikeudessa kuulusteltavina. Ensinmainitun syytettiin varastaneen kymmenen dollaria kieltolakivirkailija Hollowaylta. Kolmea viimemainittua syytettiin Ontarion hallitukselle kuuluvien väkijuomien varkaudesta ja Flemingiä sen lisäksi 100 dollarin varastamisesta Hollowaylta. Kaikki asianomaiset vakuuttivat syyttömyyttään ja otetaan heidän asiansa käsiteltäväksi ylioikeudessa. Michaud vapautettiin rahan varastamis-syytteestä. Kaikki syytetyt pidätetään virantoimituksesta siksi kunnes oikeuskäsittely saadaan loppuun suoritetuksi.

Duluthissa 7,000 työtöntä.

Kansas City, Mo. — Liittohallituksen työdepartementille esitetyn tilaston mukaan on Minneapolissa 5,000, St. Paulissa 9,500, St. Louis'issa 69,000, Duluthissa 7,000, Kansas Cityssä, Mo., 9,000 ja Omahassa, Neb., 8,000 työtöntä.

Väkijuomia varastettu Cornwallin vankilasta.

Cornwall, Ont.—Ontarion maakunnan poliisikomissionerille on ilmoitettu Cornwallin kaupungintalolla äskettäin toimitetusta väkijuomavarkaudesta. Maakunnan viranomaiset olivat siellä säilyttäneet Ontarion raittiuslain nojalla takavarikoituja väkijuomia, joita kaikkiaan oli useita laatikoita. Tapauksen johdosta tullaan toimeenpanemaan perinpohjainen tutkimus.

Piispa sai $100,000 perinnön.

Hamilton, Ont.— Tänne on saapunut tieto, että lontoolainen piispa Fallon on saanut periä 100,000 dollaria eräältä mieheltä, jonka piispa sai käännytetyksi saarnatessaan vuonna 1915 eukaristikokouksessa Montrealissa.

Yukonin väkijuomakaupat avattu uudelleen.

Dawson, Y. T. — Yukonin lainlaatijakunta on pitämässään erikoisistunnossa päättänyt viime heinäkuulla toimitetun yleisäänestyksen tulosten mukaisesti, avata hallituksen väkijuomamyymälöitä tässä kaupungissa, Mayossa ja White Horsessa. Lainlaatijakunnan säätämä väkijuoma-asetus on samanlainen kuin British Columbiassa.

Työttömyys työunioiden keskuudessa.

Ottawa. — Elokuun alussa oli työunioissa työttömiä 9.10 prosenttia jäsenmäärästä, ilmoittaa työdepartementin julkaisema Labor Gazette. Tilanne on jonkunverran parantunut heinäkuuhun verrattuna, jonka kuun alussa mainittu prosenttimäärä oli 13.15. Vastaava luku elokuulla 1920 oli 2.35.

Useat uniot ilmoittavat suuren prosentin jäsenistään tekevän lyhyitä työpäiviä. Elokuulla oli kaikkiaan 24 työlakkoa, joihin otti osaa noin 3,212 työläistä ja josta aiheutui noin 83,105 työpäivän menetys. Vastaavana aikana 1920 oli kolmekymmentä lakkoa, jotka koskivat 4,849 työläistä ja aiheuttivat 74,366 työpäivän menetyksen.

Sanoo, että British Columbiassa ei ole työnpuutetta.

Montreal, Que.— "Jos joku sanoo, että British Columbiassa on työttömyyttä, niin älkää uskoko häntä, sillä siellä on kylliksi työtä jokaiselle, joka sitä haluaa eikä kieltäydy työskentelemästä muulla kuin omalla erikoisalallaan," sanoi vancouverilaisen James Thomson & Sons, Ltd.-yhtiön toimitusjohtaja James B. Thomson ollessaan matkalla tämän kaupungin kautta New Yorkiin. Hän lisäsi, että työtä on tarjolla kaikille, jotka siihen haluavat ryhtyä kohtuullisella palkalla.

Nansen vetoaa koko brittiläiseen maailmaan.

Lontoo, Eng. — Tri Fridjoff Nansen on laatinut kaikille brittiläisen valtakunnan asukkaille osoitetun vetoomuksen nälkää näkevän Venäjän puolesta pyytäen jokaista jalomielisesti lahjoittamaan varoja brittiläisen nälänhätäkomitean kansalliseen rahastoon. Tri Nansen toivoo kysymyksen rahallisen puolen saatavan pian ratkaistuksi, jossa tapauksessa suuri osa hätään joutuneesta kansasta vielä voitaisiin pelastaa.

Shackleton lähtenyt jäämerimatkalle.

Lontoo, Eng. — Sir Ernest Shackletonin laiva "Quest", jolla kuuluisa jäämeriretkeilijä tutkii eteläisen Atlantin, Tyynenmeren ja eteläisen Jäämeren kartoittamattomia alueita, lähti Thames-joelta t. k. 17 p:nä kaksi vuotta kestävälle matkalleen. Satamaan oli kokoontunut suuri väkijoukko toivottamaan onnellista matkaa Sir Ernestille ja hänen miehistölleen.

ERIMIELISYYTTÄ VENÄJÄN KOMMUNISTIEN LEIRISSÄ.

Kuten tunnettua syntyi viimeisessä kommunistien puoluekongressissa Moskovassa erimielisyyttä eri ryhmien välillä ja jyrkintä vasemmistosuuntaa edusti m. m. rva Alexandra Kollontay, joka kauan aikaa on kuulunut Venäjän kommunistisen puolueen pääneuvostoon. Hän on julkaissut lentolehtisen, jossa käydään ankarasti neuvostohallituksen kimppuun. Huolimatta siitä, että Leninin hallitus kielsi sen julkaisemisen, painatettiin sitä salaisesti ja levitettiin kongressissa. Sen laajempi levittäminen kiellettiin kuitenkin, mutta nyt on Saksan kommunistisen työväen puolueen äänenkannattaja "Die Kommunische Zeitung" alkanut julaista rouva Kollontayn kirjoitusta.

Rouva Kollontay osoittaa, että neuvostobyrokratia (kommunistiset virkamiehet ja toimihenkilöt) vieraantuvat yhä enemmän laajoista työväenluokista. Hän kiittää niitä ammatillisesti järjestyneitä työläisiä, jotka eivät ota osaa neuvostoirvikuvan järjestämiin kilpajuoksuihin. Silloin kun sotarintamalla tuli rauhallisempaa, kirjoitti hän, heittivät innostuneet ja lahjomattomat työläiset asetakin syrjään ryhtyäkseen auttamaan tehtaan työläisiä Venäjän köyhälistön miljoonajoukkoja hiljaisessa toivossa olojen paranemisesta sillä nämä joukot ovat n. k. "työläisten" neuvostotasavallassa häpeällisessä kurjassa kuritushuonetilassa.

On muodostettu, jatkaa hän, työläisten oppositioniryhmä, joka vaistomaisesti tajuaa, että Venäjän valtiossa on jotain mätää. Sanoimme vallankumouksen alussa, ettei tule olemaan mitään ylä- ja alaluokkaa, joukot ja johtavat puoluejärjestöt olisivat samaa joukkoa. Mutta on käynyt aivan toisin.

Nyt vallitsee ylä- ja alaluokan välillä selvä ristiriitaisuus. Eikä laajojen joukkojen tietoisuudesta saada pois millään agitationilla tai terrorilla että on muodostunut uusi omituinen yhteiskunnallinen joukko kommunistisista puoluejohtajista.

Niin rouva Kollontay. Trotski selitti jo puoluekongressissa työläisten oppositioniryhmän vaaralliseksi. Se oli ensimäinen varoitus. Seuraava askel on kai sen vainoaminen ja sen johtajien m. m. rouva Kollontayn vangitseminen, jos bolshevikidiktaattorilla on silloin vielä valtaa, arvelee Tanskan Social Demokraden, joka kertoo myöskin asiasta.

Jumalanpalvelus Z. R. 2:n uhrien muistoksi.

New York. — Brooklynin laivastoasemalla pidettiin lauantaina muistojumalanpalvelus viidelletoista Yhdysvaltain laivaston miehelle, jotka menettivät henkensä ilmalaiva Z. R. 2:n haaksirikossa Englannissa. Ruumiit tuotiin tänne edellisenä päivänä brittiläisellä risteilijällä Dauntless. Muistojuhlaan otti osaa Amerikan, Suur-Britannian, Ranskan ja Argentinan laivastoupseereita ja hallitusmiehiä.

Englanti poistanee karjan tuontikiellon.

Ottawa. — Lontoosta on saapunut tiedonanto, jossa brittiläisen karjantuontikieltoyhdistyksen ilmoitetaan antaneen tuontikiellon poistamista suosittelevan lausunnon, ja on ilmoitus täällä vastaanotettu mitä suurimmalla mielihyvällä. Kiellon poistaminen merkitsisi yli kolmekymmentä vuotta kestäneen taistelun päättymistä. Nykyään voimassa olevien asetusten mukaan ei canadalaisen karjan vientiä Englantiin sallita ellei karjaa kymmenen päivän kuluessa sinne saapumisesta teurasteta. Pääasiallisena syynä tuontikieltoon, joka tuli voimaan vuonna 1892, esitettiin tarttuvien tautien pelko.

Intialaisia kapinakiihoittajia pidätetty.

Bombay, Intia. — Intian brittiläinen hallitus on vangituttanut kaksi veljestä Mohammed ja Ehaukat Alin syytett. sotaväen villitsemisestä ja kapinallisesta toiminnasta. Veljekset olivat harjoittaneet agitatsioniaan useita vuosia, luopuivat siitä välillä, mutta ryhtyivät samaan toimeen uudelleen. Viimeksi he ottivat osaa mielenosoituksiin Malabarin alueella.

Ent. keisarin perhe muuttaa Saksasta Hollantiin.

Doorn, Hollanti. — Saksan ent. keisarin tytär Victoria Louise ja prinssi Adalbert saapuivat äskettäin isänsä luokse Doorniin. Prinssi Eitel Friedrichiä ja Oscaria odotetaan piakkoin. Muuttoon sanotaan olevan suurimpana syynä Mathias Erzbergerin murha ja sen johdosta Saksassa syntynyt tilanne. Keisariperheen jäsenet oleskelevat Hollannissa niin kauan, kunnes he katsovat olosuhteiden Saksassa muuttuneen heidän takaisin paluulleen edullisiksi.

Suuri junaonnettomuus Ukrainassa.

Riika. — Yli sata henkilöä, niistä useimmat junanvartijoita, kuoli äskettäin Kievin lähellä tapahtuneessa junaonnettomuudessa. Junaan kuului 61 viljalla lastattua vaunua, jotka oli tarkoitettu lähetettäviksi Donin alueen kaivostyöläisille. Onnettomuus aiheutui siitä, että eräältä kohdalta oli ratakiskoja iroitettu.

Z. R. 2:n uhrit.

New York. — Brittiläinen risteilijä Dauntless, mukanaan ilmalaiva Z. R. 2 onnettomuudessa surmansa saaneiden kuudentoista amerikalaisen upseerin ja laivamiehen ruumiit, saapui Sandy Hookin edustalle t. k. 16 p:nä amerikalaisen sota-aluksen saattamana.

Työmiesten "huutokauppaa" ei hyväksytä.

Boston, Mass. — Bostonin Central Union on hyväksynyt päätöslauselman, jossa paheksutaan Urbain Ledouxin perustamaa, työttömien avustamiseksi tarkoitettua huutokauppaa. Kaupungin majuria on pyydetty kieltämään sellaisten toimitusten pito yleisellä paikalla tulevaisuudessa.

Kreikkalaiset joukot alottaneet peräytymisen.

Konstantinopoli. — Turkin nationalisteja vastaan hyökkäyksen Vähässä Aasiassa alottaneet Kreikan sotavoimat ovat alottaneen yleisen peräytymisen niihin asemiin, joissa ne olivat hyökkäyksen alkaessa. Nyttemmin ovat kreikkalaiset peräytyneet Sakaria-joen toiselle puolelle kärsittyään vakavia tappioita yli kymmenen päivää kestäneessä taistelussa.

Miljoona englantilaista farmaria Australiaan.

Sydney, N. S. W. — Sir Joseph Carruthers, autralialainen kustantaja ja rahamies, on panemassa alulle suunnitelmaa, jonka tarkoituksena on tuottaa Englannista 1,000,000 farmaria 1,000,000 farmille Australiaan. Tarkoitusta varten kootaan Australiassa ja Suur-Britanniassa $150,000,000 suuruinen rahasto. Sir Joseph on selittänyt, että Englannissa on edullisempi myöntää varoja tähän tarkoitukseen kuin rakentaa Australialle sotalaivoja. Siirtolaisiksi otetaan etupäässä työttömiä entisiä sotilaita.

Maapallomme ikä.

Lontoo, Eng. — "Kohtuullisen arvion mukaan on maapallo tarvinnut 1,000,000,000 vuotta muodostuakseen asuttavaan kuntoon", lausui äskettäin tunnettu brittiläinen tiedemies Lordi Rayleigh Brittiläisen Yhdistyksen kokouksessa Edinburgissa.

Kreikkalaiset ja turkkilaiset lepäilevät.

Kreikan armeijan päämajasta Vähässä Aasiassa ilmoitetaan, että vihollisuudet kreikkalaisten ja Turkin nationalistien välillä keskeytettiin tiistaina, ensimäisen kerran moniviikkoisen taistelun jälkeen. Molemmat armeijat ottavat nyt lepohetken väsyneinä kiivaista hyökkäilyistään. Konstantinopolista tulleissa tiedoissa kerrotaan kreikkalaist. peräytyneen turkkilaisten kuitenkaan kykenemättä seuraamaan. Kreikkalaisten hyökkäyksen Angoraa kohti sanotaan epäonnistuneen.

Saksan markan arvo tavattoman alhaalla.

Berlin. — Berlinin pörssissä on vallinnut suuri hälinä sen johdosta, että Saksanmarkan arvo on viime päivinä huimaavasti laskenut, tehden viime viikon alussa ainoastaan noin 94 dollarilta. T. k. 6 p:nä julaistut numerot osoittivat Saksan juoksevan velan olevan 202,776,170,000 markkaa.

Kamala hautausmaa.

Äskettäin koettivat bolshevikit nostaa Kronstadtin kapinan aikana uponneet sotatarpeet sukeltajien avulla merenpohjalta. Sukeltajat painuivat veteen, mutta palasivat kiireimmän kautta pinnalle, eivätkä kyenneet enää työhönsä edes ampumisenkaan uhalla. Merenpohja oli muodostunut kammottavaksi hautausmaaksi, jossa kuolleet sotilaat rykelmissä huojuivat pohjavirtojen liikuttamina.

Lentokoneella maapallon ympäri.

Ottawa. — Brittiläinen lentäjä Sir Ross Smith, joka viimekesänä menestyksellisesti suoritti lennon Englannista Australiaan, suunnittelee ensimäistä matkaa maapallon ympäri lentokoneella. Hän alottanee matkansa ennen talven tuloa käytäen Amphibian-mallista konetta, jolla saattaa laskeutua yhtä hyvin maahan ja veteen. Matkallaan tulee hän lentämään Canadassa seuraavaa linjaa: Alaskasta Prince Georgeen-Edmontoniin-Moose Jawiin-Winnipegiin-Fort Williamiin - Sault Ste. Marieen-Montrealiin-Fredericktoniin ja Sydneyhin.

Quebecin talvisuunnitelmat.

Quebec, Que. — Työttömyystilanteen lieventämiseksi on täällä ryhdytty suunnittelemaan suuren viemärijohdon rakentamista St. Charles-jokeen. Viemäri tulee maksamaan noin $1,500,000, josta määrästä liittohallitus maksanee kolmannen osan, maakuntahallitus saman määrän ja kaupunki loput.

Wall Streetin räjähdyksen vuosipäivä.

New York. — Kaupungin liikekeskuksessa ryhdyttiin poliisiviranomaisten toimesta erikoisiin varovaisuustoimenpiteisiin syyskuun 16 p:nä, Wall-kadun räjähdyksen vuosipäivänä. Räjähdys, jossa neljäkymmentä ihmistä sai surmansa, yli sata loukkaantui ja omaisuutta tuhoutui tuhansien dollarien arvosta, on yhä vieläkin pysynyt salaperäisyyden verhoamana.

Haluavat mieluummin kuolla kuin palata Turkkiin.

New York. — Kolmesataa armenialaista siirtolaista jotka saapuivat Yhdysvaltoihin turkkilaisia pakoon, on määrätty lähetettäviksi takaisin Turkkiin. Nykyisten määrysten mukaan on armenialaisten maahan siirtyminen kokonaan kielletty. Useat siirtolaisista ovat kuitenkin sitä mieltä, että he mieluummin tappavat itsensä kuin palaavat vainoojainsa rääkättäväksi. Miäkli armenialaisen hyväntekeväisyysyhdistyksen pääsihteeri ilmoittaa, on neljä armenialaista viime vuonna suorittanut mainitun epätoivoisen teon.

SUURVALTAIN MIEHITYSARMEIJAIN YLLÄPITOKUSTANNUKSET.

Tilasto, joka osoittaa, mitä valtausarmeijain pito Reinillä tulee maksamaan liittolaisille.

Paris. — Sotakorvauskomissioni on saattanut julkisuuteen tilastoa, josta nähdään eri liittolaisten miehitysarmeijain kustannukset Reinin maakunnassa aselevon alkamisesta toukokuun 1 p:ään 1921 saakka. Numerot on jokaisen kysymyksessä olevan maan hallitus toimittanut korvauskomisionille. Niiden mukaan on brittiläisten valtausjoukkojen ylläpitoon kulutettu 52,881,298 puntaa, Yhdysvaltain 278,067,010 dollaria, Ranskan 234,485,470 frangia, Belgian 378,731,390 Belgian frangia ja Italian 15,207,717 frangia.

Jokaisen brittiläisiin joukkoihin kuuluvan sotilaan ylläpito tuli päivää kohti maksamaan 16 shillinkiä, ranskalaisten 15.25 frangia, amerikalaisen 4.50 dollaria, belgialaisen 16.50 Belgian frangia ja italialaisen 22 Ranskan frangia.

Sarah Bernhardt pyrkii nuoruuden lähteille.

Paris. — Mme. Sarah Bernhardtin kerrotaan antautuvan prof. Voronoffin keksimään rauhasleikkaukseen, jonka tarkoituksena on pidentää ihmisen ikää ja nuorentaa koko olemuksen. Mme. Bernhardtin ijälle muutenkin harvinaista pirteyttä tulisi operatsiooni suuresti lisäämään, arvelevat hänen lääkärinsä. Prof. Voronoffin metoodilla voitaisi näyttelijättären näyttämöllä oloaikaa pidentää noin kahdellakymmenellä vuodella.

Raamattu 543 eri kielimurteella.

Tässä kuussa ilmestyy brittiläisen raamattuseuran kustannuksella kirja, joka sisältää otteita raamatusta 543 eri kielellä ja kielimurteella. Kirja on epäilemättä monikielisin mitä milloinkaan on ilmestynyt. Kuitenkaan siihen eivät sisälly vielä läheskään kaikki maailman kielimurteet. Niinpä mainitun raamattuseuran tiedossa on jo 40 uutta kieltä ja viime vuoden aikana julkaistiin raamattua 10 uudella kielellä.

Poliisien murhaaja ampunut itsensä.

Hibbing, Minn. — Jacob Webb, joka ampui kolme Hibbingin poliisivirkailijaa, teki itsemurhan t. k. 14 p:n aamuna eräässä tukkikämpässä itäänpäin Hibbingistä. Havaitessaan pakopaikastaan takaa-ajajansa ampui hän pyssyllä suuhunsa sillä seurauksella, että päästä toinen puoli meni kokonaan mäsäksi. Täten päättyi suurin ihmisjahti, mitä Mesaba-alueen rikoshistoriassa tunnetaan.

Oli sillä miehellä morsiamia.

Eräs saksalainen, entinen metsänhoitaja Erich Grubert on vangittu Englannissa sen jälkeen kun häntä oli turhaan haeskeltu liki kolmestakymmenestä kaupungista.

Grubert kuljeskeli paikasta toiseen, tutustui perheisiin, joissa oli naimaikäisiä tyttäriä. Tyttäret hän kihlasi morsiamekseen, lainasi "appivanhemmilta" rahoja, eleli vuoronperään heidän luonaan ja ajelikin pulskasti. Kun maa alkoi poltella jalkojen alla, siirtyi hän toiseen paikkakuntaan, jossa alkoi saman menon alusta alkaen.

Oman tunnustuksensa mukaan oli hän kihloissa neljäntoista tytön kanssa, mutta otaksutaan morsianten lukua kolminkertaiseksi. Poliisitutkinnossa on selvinnyt, etä ainakin 11 kihlausta on toimitettu laillisessa järjestyksessä ja on viisi neitokaista tulossa äidiksi.

70 Markkaa maksamme nyt Dollarista

jos lähetätte rahanne meidän välityksellä

SUOMEEN

Hedman, Hornborg & Co.
5 State St., New York, N. Y.

PILETTEJÄ

Amerikasta — Suomeen
Suomesta sekä **— Amerikaan**

myymme kaikille ENGLANNIN ja SKANDINAVIAN linjoille

Finland Steamship Co. Agency
Ainoa Suomalainen Pilettiliike New Yorkissa
5 State St., New York, N. Y.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

tarjoaa käyttäjilleen aivan erikoisen edun monilukuisten konttoriensa kautta. **KANSALLIS-OSAKE-PANKILLA** on oma konttori kaikissa tärkeimmissä liikekeskuksissa Suomessa. Niitä on nyt jo **120 eri paikassa** eli enemmän kuin **kaksi kertaa niin paljon kuin millään muulla Suomen pankilla.** Uusia perustetaan tarpeen mukaan.

Helsingissä on **KANSALLIS-OSAKEPANKIN** pääkonttori ynnä sen lisäksi haarakonttorit Kalliossa ja Töölössä. Muut konttorit ovat

Uudenmaan läänissä: Hanko, Hyvinkä, Kerava, Kuusankoski, Lohja, Loviisi, Mäntsälä, Orimattila, Porvoo, Pyhäjärvi U. l., Vihti;

Turun ja Porin läänissä: Turku, Hämeenkyrö, Kokemäki, Laitila, Lavia, Loimaa, Luvia, Marttila, Merikarvia, Nakkila, Pori, Rauma, Salo, Uusikaupunki, Vammala;

Hämeen läänissä: Hämeenlinna, Forssa, Iittala, Jämsä, Kangasala, Korpilahti, Koski H. l., Kuhmoinen, Lahti, Lammi, Luopioinen, Orivesi, Nokia, Riihimäki, Ruovesi-Visuvesi, Somero, Tampere, Turenki, Urjala, Valkeakoski, Vilppula.

Viipurin läänissä: Viipuri, Elisenvaara, Hamina, Imatra, Jaakkima, Karhula, Kiviniemi, Koivisto, Kotka, Käkisalmi, Lappeenranta, Salmi, Sortavala, Taavetti, Terijoki, Virojoki-Virolahti;

Mikkelin läänissä: Mikkeli, Heinola, Heinävesi, Kangasniemi, Mäntyharju, Puumala, Savonlinna.

Kuopion läänissä: Kuopio, Iisalmi, Ilomantsi, Joensuu, Karttula, Leppävirta, Lieska, Nilsiä, Nurmes, Rautalampi, Suonenjoki, Varkaus, Värtsilä;

Vaasan läänissä: Vaasa, Alavus, Härmä, Ilmajoki, Jalasjärvi, Jyväskylä, Kannus, Karstula, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kokkola, Kristiina, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lapua, Saarijärvi, Seinäjoki, Ylistaro, Ylivieska, Ähtäri.

Oulun läänissä: Oulu, Haapavesi, Ii, Kajaani, Kalajoki, Kemi, Kemijärvi, Liminka, Oulainen, Raahe, Rovaniemi, Tornio, Ylitornio.

Rahoja Suomeen lähettäessänne määrätkää aina ne toimitettaviksi **KANSALLIS-OSAKEPANKIN** välityksellä; monilukuisten konttoriensa takia on se Teille asianne toimittamiseen

kaikkein Soveliain pankki Suomessa.

SUOMEN UUTISIA

Viljan kulutus maassa alkaneella kulutuskaudella.

Kuluvaksi kulutuskaudeksi, elokuun 1 p:stä 1921 elokuun 1 p:ään 1922 on toimitettujen laskelmien mukaan Suomessa viljan kulutus laskettu yhteensä 302,400,000 kiloksi, pitäen normina 400 grammaa henkeä ja päivää kohti. Tämän vuoden sadon ylijäämänä voivat maanviljelijät myydä kuluttajille n. 90 milj. kg syömäviljaa, joten ulkomailta hankittava viljamäärä nousee 212,400,000 kiloon.

Suomen edustus ulkomailla.

Mikäli H. S:lle kerrotaan, tapahtuu Suomen konsulin nimittäminen Budapestiin näinä päivinä. Ehdokkaana konsulin paikalle mainitaan erästä huomattavaa unkarilaista taloudellista toimihenkilöä.

Mikäli on ilmoitettu, on Marseillessa oleva Suomen konsuli Rudolf Nyman pyytänyt eron virastaan.

Lehden tietojen mukaan palaa nykyään lomallaan oleva pääkonsuli New Yorkissa Solitander toimeensa lokakuun puolivälissä. Pääkonsuli Solitanderille on myönnetty pidennettyä virkavapautta, jotta hän voisi ottaa osaa asiantuntijana taloudellisen neuvottelukunnan töihin.

Pääkonsuli Solitanderin oleskellessa Suomessa hoitaa pääkonsulin tehtäviä New Yorkissa konsuli Eero Hagan.

Buenos Ayresissa olevan Suomen pääkonsuliviraston sihteeriksi on otettu maisteri Teo Snellman, joka on oleskellut paikkakunnalla jo useampia vuosia.

Taasen lento-onnettomuus Helsingissä.

Aamulla elokuun 24 p:nä olivat luutnantti Anthoni ja luutnantti Ståhlberg lähteneet Santahaminasta harjoituslennolle Coudron-mallisella vesitasolla. Lennettyään melko kauan merellä kääntyivät he takaisin ja alkoivat laskeutua maahan. Päästyään noin 30 metrin korkeuteen alkoi lentokone pudota ja syöksyi Suomenlinnan Santahaminan puoleiselle kivikkorannalle veden rajaan. Onnettomuudessa katkesi luutnantti Anthonin jalka ja lienee hän saanut muitakin lieviä vammoja. Luutnantti Ståhlbergilta katkesi nenä, jotapaitsi hän sai joukon naarmuja. Putoamisen lienee aiheuttanut epäkuntoon menneet ohjauslaitteet.

Neuvosto-Venäjä kerää sotaväekä itärajalle.

U. S:lle on ilmoitettu, että bolshevikit ovat lisänneet sotavoimiaan Karjalassa pitkin Suomen rajaa aina Aunuksesta Kemiin. Joukot joita on noin 10,000 miestä, ovat siperialaisia ja kuuluvat 123:nteen prikaatiin. Suojun kylässä on niitä 3,000 miestä. Muurmaniin on kuljetettu 4 panssarijunaa sekä 3 kpl 3 tuuman ja 2 kpl. 6 tuuman tykkejä.

Yllämainitun tiedon johdosta on Dagens Press ryhtynyt tiedusteluihin ja saanut tietää, että sekä hallitukselle että yleisesikunnalle on saapunut ilmoituksia, jotka vahvistavat todeksi tiedot bolshevikijoukkojen keskittämisestä etenkin Karjalan kannakselle. Hallituspiireissä on se käsitys vallalla, että bolshevikit ovat ryhtyneet kyseessä oleviin toimenpiteisiin puolustustarkoituksessa, koska he nähtävästi otaksuvat, että Suomi tulisi hyökkäämään heidän kimppuunsa. On voitu havaita, että sekä Helsingissä pidetty reunavaltioiden ministerikokous että äskettäin pääkaupungissa vierailleet Englannin ja Amerikan laivasto-osastot ovat suuresti hermostuttaneet bolshevikeja, jotka siitä syystä ovat ryhtyneet yllämainittuihin toimenpiteisiin.

Verinäytelmä Vaasan edustalla.

V. k. 19 p:ää vasten yöllä klo 1 paikkeilla saapui Vaasan kalarantaan mooottorivene, jossa oli 3 ruumista ja 2 haavoittunutta. Asiasta ilmoitettiin kohta etsivälle poliisille, joka heti ryhtyikin ottamaan selvää hämäperäisestä tapahtumasta. Alustavissa kuulusteluissa on saatu selville seuraavaa:

18 p. iltana v. k. oli Vaasasta lähtenyt merelle kalastajamoottori, jossa oli kolme vallgrundilaista kalastajaa, nimittäin Johannes Back, Emil Nygård ja Johannes Södergård. Heidän matkaansa oli pyrkinyt myöskin 2 vaasalaista, jotka aikoivat matkata Ruotsiin ja jotka kalastajat lupasivat viedä yli meren.

Merellä alkoi kuitenkin kaamea verinäytelmä. Vaasalaiset olivat tarkoituksella saada haituunsa moottorivene — hyökänneet kalastajien kimppuun. Mutta kalastajat tottuneina hylkeenpyytäjinä pitivät hyvin puoliaan ampuen kummankin rosvon. Taistelussa sai myöskin kalastaja Nygård tikarin tai puukon pistosta surmansa ja tavattiin hänen ruumiissaan 16 puukon tai tikarin haavaa toisten päästessä lievemmillä haavoilla. Södergårdin käsivarsi tuli kuitenkin ammuttua läpi.

Ryöstöyrityksen tekijät olivat vaasalaiset joutomiehet Källman ja Berg, joista edellinen on pari vuotta sitten ollut Vaasassa poliisina.

Kaamea löytö Vilppulassa.

V. k. 19 p:nä löysi muuan torpanmies noin 10 km. päässä Vilppulan asemalta Virroille vievän maantien varrella olevan Elämän järven rannalta ent. tri Lybeckin parantolan läheltä vedestä nuorenpuoleisen sotilaspukuisen miehen ruumiin. Ruumis oli jo mätänemistilassa ja oli sen päässä suuri haava, joka osoitti vainajan tulleen murhatuksi joko lyömällä tai ampumalla ja vyötäisille sidottu köysi taasen viittaa siihen, että murhaaja työnsä tehtyään on upottanut uhrinsa järveen. Vainajan taskussa olevasta lompakosta löytyi rahaa 1 mk. 50 p. sekä valokuva, joka oli niin tummunut, ettei siitä voi saada mitään selvää.

Kuka vainaja on ja milloin hän on katalan teon uhriksi joutunut, siitä ei ole toistaiseksi tietoa.

Bolshevikien väkivallantyöt Suomenlahdella.

Haminan Lehti on haastatellut Haminaan tullutta lavansaarelaista, joka toi vakavan viestin bolshevikien jatkuvista tihutöistä ulkosaaristossa.

Bolshevikilaivueita on tavan takaa viime aikoina huomattu liikuskelevan Suomenlahdella ulkosaarten lähettyvillä. Kalastajain ollessa elinkeinoaan harjoittamassa merellä ja huomatessaan tällaisten laivain lähestyvän ovat he veneineen heti paenneet etteivät tulisi kosketuksiin bolshevikien kanssa.

V. k. 20 p:nä kun eräs lavansaarelainen moottorivenekunta, johon kuului 3 miestä, oli ulkomerellä kalastuspuuhissa, näki se erään bolshevikilaivan lähestyvän. Heti lähti venekunta pakoon Lavansaarelle päin, mutta bolshevikilaiva alkoi ajaa venekuntaa takaa ja ampui pakenevia todennäköisesti konekivääreillä. Tästä oli seurauksena se, että kalastaja Jaakko Piensaho luod. lävistämänä kaatui veneen pohjalle ja pian senjälkeen heitti henkensä. Kun venekunta kaikesta huolimatta jatkoi pakomatkaansa, jatkoivat bolshevikit yhä ampumistaan siksi kunnes saavuttivat venekunnan. Tällöin he ryöstivät veneestä kaiken mitä vain irti saivat, eväät, rahat, arvoesineet kalastajilta. Kerrotaanpa että he olisivat vieneet veneestä moottorinkin. Ryöstönsä jälkeen jättivät bolshevikit veneen oman onnensa nojaan ja poistuivat. Kalastajat pääsivät seuraamana aamuna Lavansaareen.

Pitkällemenevää häikäilemättömyyttä.

Osoitteeksi kommunistien päivä päivältä yhä pitemmälle menevästä häikäilemättömyydestä mainittakoon, että S. Työmiehessä julkaistaan valtaisilla otsikoilla varustettu "Me kutsumme"-julistus, jossa sosialististista nuorisoa kehoitetaan syyskuun 4 päivänä lähtemään mieltään osoittamaan ja vaatimaan m. m. tehdaskomiteoitten perustamista, "venäläisten veljien auttamista", "valtiollisten vainojen lopettamista", "vankiluolien porttien aukaisemista" j.n.e. Kaiken huippuna on sitten seuraava vaatimus: "Porvariston luokka-armeijat ovat hävitettävät! Kaikki suojeluskunnat, ohranat, valkoinen upseeristo ja kaikki muut hirmuvallan kannattajat ja ylläpitäjät on riisuttava aseista ja aseet luovutettava työläisille."

Saman lehden aikaisemmista kehoituksista päättäen lienee tarkoituksena provoseerata häikäilemättömällä esiintymisellä järjestysvallan esiintyminen sanottuna päivänä. Se "reklaamin vuoksi," kuten lehti sanoo. Siitä "reklaamista" näyttää tulevan tosi.

Vähän Venäjälle menijöitä.

Kuopion lääninhallituksesta on 2 henkilöä pyytänyt passia Venäjälle. Toinen on Suomessa käymässä ollut vanha Pietarin asukas ja toisesta ei ole varmaa tietoa, jos hän lähtee. Yksikään Kuopion kovaääninen kommunisti ei ole uskaltanut lähteä auttamaan Venäjän "uudelleen rakentamisessa."

Onnettomuus käsigranaatin heitossa.

Paraisten suojeluskunnan harjoituksissa v. k. 20 p:nä laukesi kansakoulunopettaja Serex Östergårdin käsigranaatti ennen heittoa, heti kun nuora oli vedetty.

Seuraukset räjähdyksestä olivat kamalat. Östergård kaatui maahan, mutta räjähdyksen aiheuttaman savun hajaannuttua hän nousi vielä pystyyn ja ennätti sanoa lähellä seisoville: "Viekää terveiset vaimolleni", minkä jälkeen hän jälleen kaatui, tällä kertaa kuolleena maahan.

Näin järkyttävän kuoleman uhriksi joutunut kansakoulunopettaja Serex Östergård oli 28 vuoden ikäinen. Hän oli erittäin rehti ja kunnon mies, josta kaikki, jotka joutuivat hänen kanssaan tekemisiin, pitivät, minkävuoksi tapaus on Paraisilla vaikuttanut sitäkin järkyttävämmin. Lähinnä jäivät vainajaa suremaan puoliso ja pieni lapsi.

Varas vei maaherran päällystakin ja poliisin lakin.

Äskeisten Jyväskylässä vietettyjen matalousjuhlien aikana pidetyssä eräässä iltamatilaisuudessa vei varas läsnä olleen Vaasan lääninmaaherran päällystakin. — Samassa tilaisuudessa hävisi myöskin erään poliisin — lakki.

Rajan vartiointi.

Svenska Tidningen kertoo, että kun lyhyen asevelvollisuusajan vuoksi ei rajan vartioimista enää voida jättää sotaväen toimeksi, täytyy rajavartiostoksi hankkia palkattua väkeä. Sitäpaitsi ryhdytään virkakoneistoa yksinkertaistuttamaan ja rajoittamaan virkakunta Karjalan kannaksella menojen supistamiseksi.— Viime päivinä on sisäministeriössä pidetty neuvotteluja näiden suunnitelmien johdosta kaikkien rajakomendanttien kanssa.

Esperanto koulujen oppiaineeksi.

Useat koulujen johtajat ovat anoneet kouluhallituksen toimenpidettä siihen, että esperanto sallittaisiin opettaa ylimääräisenä aineena, kunnes kysymys sen opettamisesta on lopullisesti ratkaistu. Kouluhallitus on lähettänyt anomuksen kirkollisministeriölle sen ratkaistavaksi, Omasta puolestaan esittää se, että seminaareissa saataisiin, jos asianomainen johtaja ja opettajakunta katsovat sen suotavaksi, opettaa ylimääräisenä aineena esperantoa kussakin tapauksessa erityisen esityksen johdosta ja että opetus kustannettaisiin seminaarien ylituntimäärärahasta. Samoin esitetään oppikoulujen suhteen, mutta olisi opetus kustannettava määrärahasta väliaikaista opetusta varten erityisissä aineissa.

Eukon varkaita liikkeellä.

Elokuun keskivaiheilla varastettiin eräältä Kuopion "esikaupungin" asukkaalta eukko kaikkine irtaimine omaisuuksineen. Niinpä otettiin mukaan ompelukone, vaatetavarat y. m. ja vietiin ne jo Heinävesi-laivaan aikomuksella tehdä pitempiaikainen "kuherrusmatka". Asia sai kuitenkin nolon käänteen, sillä varastetun eukon naapurit toimittivat asiasta tiedon hänen entiselle omistajalleen, joka poliisien avulla sai matkan keskeytetyksi ja eukon irtaimistoineen takaisin. Varkaan jälillä ollaan.

Lisättäköön vielä, että juttu ei ole mikään mätäkuun uutinen. — Tapaus antaa aihetta varoittaa kesäleskiä, joiden "irtaimisto" näinä päivinä kotiutuu, että pitäisivät silmänsä auki, sillä eihän sitä tiedä, mitä ne varkaat "kaivavat ja varastavat."

Proletaari, joka haluaa laihtua.

Joku aika sitten tuomitsi Kuopion raastuvanoikeus kommunistisen kansanedustajan Ville Vainion valtiopetoksen yllytyksestä 6 kk. kuritushuoneeseen, määräten samalla Vainion vangittavaksi ja lääninvankilassa säilytettäväksi. Valtion ylöspidossa on edustaja Vainio alkanut entisestäänkin vielä lihoa ja tämän estämiseksi kuuluu hän nyt pyytäneen lupaa saada polttaa sikaria, jotta näyttäisi kurjalta vapaaksi päästyään.

Verihurtta Kaljunen nykyisin Omskissa.

Äskettäin on Rovaniemelle Siperiasta saapunut muuan suomalainen kahden pienen lapsensa ja vaimonsa kera. He ovat kertoneet että verihurtta Kaljunen oleskelee nykyisin Omskissa. Siperian oloista ovat he lisäksi maininneet:

Siperiassa ei kansalla vielä ole tietoa, että tsaari Nikolai on surmattu. Bolshevikit ovat kansaa peläten kertoneet tsaarin paenneen Saksaan. — Olot ovat hirveän kurjat Siperiassa ja kaikki on satumaisen kallista: naula leipää maksaa 5,000 ja sama määrä voita 2,000 ruplaa. Yleinen kuohunta vallitsee talonpoikain keskuudessa Omskin ympärillä, missä on lukuisasti suomalaisia maandisviljelijöitä. M. m. insinööri Kiviharju ja hänen Kemistä kotoisin oleva puolisonsa, jotka jo ovat saapuneet Suomeen, saivat luopua omaisuudestaan bolshevikien hyväksi, menettäen näille noin 100 lehmää ja 30 hevosta, puhumattakaan muusta omaisuudesta, joka uutteran työn ja viljavan maan tuloksena oli vuosien varrella hankittu. Bolshevikien vallan alaisena on maanviljelys päässyt täydellisesti rappeutumaan ja nälkä ja kurjuus ovat sanoin kuvaamattomia.

ERÄS SUOMESSA VALMISTETTU TASKUKELLO.

Yhtä vähän kuin on julkaistu tiedonantoja Suomessa valmistetuista taskukelloista, yhtä vähän lienee niitä valmistettu ja vielä vähemmän on niiden jäännöksiä nykyisin olemassa.

Torni- ja seinäkellojen ohella tiedonannoissa puhutaan laivakronometerien valmistumisista, mutta ei juuri taskukelloista. Könnin taskukellojenkin teosta on joitakin tiedonantoja, joista eräässä kerrotaan Könnin valmistaneen yhden taskukellon, kooltaan varsin suuren "housun lakkarissa kannettavan". Onko se säilynyt nykyajalle aarteeksi ei ole yleensä tunnettua.

Eräs vanha Suomessa valmistettu taskukello, on hiljakoin "löydetty" ja luo se osaltaan lisäsiä Suomen kelloteollisuuden historiaan. Paitsi taululla on kellon koneistossa kaiverrettuna tekijän nimi: Jacob Sylvander Åbo, sekä N:o 9 (valmistusmäärää osoittava). Kello on "elämässään" pidelty ja kohdeltu suurella huolella, siinä kun ei näy mitään korjauksen eikä kovakouraisuuden jälkiä. Teoltaan on se aikaisekseen aivan ensiluokkainen, koneisto aineksiltaan jalonkaunista metallia. "Pentelià" eli heiluria peittävä n. s. kruunu on varsin taiteellisesti kaiverrettu ja leikattu, varustettu m. m. neljällä pienoikruunulla. Käynti metallinhelcä ja erittäin tarkka.

Kellon taustassa on kaiverrettuna ylinnä silmä, sen alla risti. Keskellä koristeiset nimikirjaimet nähtävästi H. V. Y. (tahi J.) sekä alinna vuosiluku 1736. Näistä päättäen on kellon omistanut (tahi lahjaksi saanut) joku kirkollinen arvohenkilö. Nykyisin lienee kello pankinhoitaja S. Järvisen hallussa Jalasjärvellä. Kello sietäisi joutua johonkin historialliseen kokoelmaan.

Rahanlähettäjille!
MAKSAMME DOLLARISTA
Smk. 70:00
Lähetyskustannukset, lähetettävän summan suuruuteen katsomatta, 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.
ainoa asiamiehemme, vastaa kauttamme lähetetyistä rahoista.
HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Bldg, Room 1104. 233 Broadway, New York City.

SMK. 70.00
Dollarista
NYKYISEN KORKEIMMAN KURSSIN
Maksamme RAHALÄHETYKSISTÄ SUOMEEN. Rahojen pikaisesta ulosmaksusta huolehtivat Pohjoismaiden Yhdyspankki ja Helsingin Osake Pankki.
NIELSEN & LUNDBECK,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa.
21-24 STATE ST. NEW YORK.

Royal
Victoria Ave.
ja
PRINCESS
May Street
Teaatteri
Fort William,
KANSAN HUVITTELUHUONE
Kohtuulliset hinnat.
Me joka aika mieliilyvällä tervehdimme tervetulleiksi kaksoiskaupungin suomalaiset.

E. C. BROWN
HUUTOKAUPPIAS.
Tavaroita ostetaan käteisellä ja myydään komissionilla.
Hyvä varasto kaikellaisia käytettyjä tavaroita.
Puhelin S. 2841.
416 May St., Fort William.

CHAS. G. JENKENS
HAUTAUSTOIMISTO ja PALSAMEERAAJA
711 Victoria Ave. Puh. S. 62
Fort William.
Liikkeemme tunnuslause "PALVELUS."

Kaikellaisia
KAHVILEIPIÄ JA PIIRAKOITA
on meillä joka päivä aina saatavana. Kaikki puhtaasti valmistettuja.
Käyttäkää
Richardson'in Leipää.
Postitilaukset täytetään pian ja huolellisesti.
Richardson'in Leipuriliike
224 Bay st., Puh. N. 257.

Suomalainen
Sekatavarakauppa
Thomas Franssi.
Copper Cliff, Ont.
Puhelin 32 L. Box L.
Licence No. 8-10870.

F. J. WILSON
Rohdos- ja Paperikauppa.
Copper Cliff & Creighton Mine, Ontario.
Me valmistamme lääkkeitä myös lääkärien reseptien mukaan.

— **Suomeen matkustaessanne** tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.
Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

NAYTA
naapurillesi Canadan Uutiset ja kehoita häntä se tilaamaan.

— **Suomesta saapunutta,** koti maista romaanikirjallisuutta on saatavana t. l. konttorista pitkien iltapuhteittenne ratoksi.

Thunder Bay Lumber Co.

516 Simpson St. FORT WILLIAM Puhelin 511 S.

192 Court St. So, PORT ARTHUR Puhelin 1230 ja 483 N.

Varastossa aina täydellinen valikoima

LAUTOJA, RAKENNUSTARPEITA, IKKUNOITA, OVIA KATTOPAREITA ja ASFALTTI PAHVIA, POLTTOPUITA.

Kolia myöskin Port Arthurin offiisissa.

Kyselkää suunnitelmia ja rakennusarvioita vapaasti suomalaisilta isänniltä molemmilla jaardeilla.

Sir Ernest Shackletonin matka Etelä-Jäämerelle

Kuluvan kuun loppupuolella lähtee Lontoon satamasta Englannista pieni, tammilaitainen alus pitkälle ja seikkailurikkaalle retkelle etelään, kylmän jäämeren hyisille ulapoille.

Aluksen "Questin", johtajana on Mr. Shackletonin, nykyajan suurimman tutkimusmatkailijan romanttinen persoona. Retkikunnan muutkin jäsenet ovat miehiä, joille merenkulku ja tieteellinen tutkimustyö on tunnettua. Aluksen jokainen mies on jo aikaisemmin koeteltu, sillä useat heistä ovat ennemmin kokeneet samanlaisia vaaroja, jotka tulevallakin matkalla ovat heitä odottamassa. Toiset taas ovat uhmailleet kuolemaa ja suunnattomia kärsimyksiä Pohjois-Venäjän lumipeittoisilla taistelukentillä.

Seuraavassa julkaisemme Sir Ernest Shackletonin antamat tiedot retkikunnan matkan tarkoituksesta. Siitä käy selville myöskin ne olosuhteet, joiden alaisina hän ja hänen toverinsa tulevat elämään 30,000 mailia käsittävällä matkallaan.

"Minkätähden alotan tämän pitkän retken ja matkaan eteläisen pallonpuoliskon autioille maille? Se on kysymys, johon minulta yhä uudelleen ja uudelleen tiedustellaan vastausta. Koetan tässä antaa siihen selityksen.

Vastaus täytyy jakaa kahteen osaan, joista toinen käsittelee matkaa tieteelliseltä kannalta. Me haluamme saada perinpohjin tutkituksi Enderby-maan, saada arvokkaita tietoja, löytää tuolla vähän tunnetulla seudulla sijaitsevat lukuisat saaret ja — etsiä, mitä mahdollisesti on löydettävissä. Tämän yhteydessä on merkillistä todeta, että nykyajan tutkimusmatkailijat ovat hyvin vähän kiinnittäneet huomiota Enderby-maahan. Lähes sata vuotta on jo kulunut siitä, kun viimeksi tehtiin yritys niiden salaperäisyyksien selvittämiseksi, jotka ovat kätkeytyneinä sen jäisten esteiden taakse. Otaksun, että tämän jääseinän takana on useita "kadonneita saaria", joista ainakin muutamia toivomme löytävämme.

Toisena aiheena retkeemme on se, että etelänavan seudut kutsuvat puoleensa miehiä, jotka kerrankin ovat olleet sen taikavaikutuksen alaisina, ja meri vetää luokseen poikiaan. Se houkuttelee ihmeellisellä voimalla, jota ei saata vastustaa. Sama voima kutsui ennen miehiä etsimään niitä maita, jotka me tänä päivänä tunnemme sivistyneenä maailmana.

"Quest", joka tulee olemaan päämajanamme koko matkan ajan, on pieni alus, 111 jalkaa pitkä ja kantavuudeltaan ainoastaan 200 tonnia. Pienuus saattaa tuottaa jonkun verran epämukavuutta, mutta samalla sillä on paljon merkitseviä etujakin. Oikein ohjattuna se on pahalla ilmalla varmempi kuin suuri alus. Jäiden seassa sitä voidaan helpommin käännellä, mikä merkitsee arvaamattoman paljon. Laiva on juuri käsillä olevaan matkaan erinomaisen sopiva.

Ensimäisen kerran eteläisten napaseutujen tutkimushistoriassa otetaan mukaan pieni, "Baby Avro"- niminen lentokone, joka on niin rakennettu, että se voidaan muutamissa minuuteissa, ottaa hajalleen ja panna pieneen tilaan kannelle. Toivomme saavamme siitä arvokasta apua havainnonteko-matkoilla. Sen tasojen väli on noin 25 jalkaa, kulkunopeus 90 mailia tunnissa. Se kantaa ohjaajan, tähystäjän ja raskaan eläväinkuvain koneen. Lentäjänä on matkalla majuri Carr, joka on saavuttanut arvokkaita kokemuksia Pohjois-Venäjän rintamalla. Etelänavan jäätä ja lumikentillä ei hän aikaisemmin ole kulkenut, mutta hänen toimintansa talvirintamalla bolshevikeja vastaan oli erinomaista valmistusta tulevan retken varalle.

Kaksi miehistäni oli maanviljelystöissä Nyassa-maassa, kun he saivat kuulla minun suunnittelevan uutta retkeä eteläiselle jäävyöhykkeelle. Pelkäämättä matkan pituutta ja teittömiä taipaleita, lähtivät he innoissaan kotiin minua tapaamaan. Uituaan useiden jokien yli ja koettuaan tärisyttäviä seikkailuja Afrikan sydämessä, saapuivat he kuitenkin onnellisesti perille ja ovat nyt valmiit lähtemään minun mukaani.

Frank Wild, joka on aluksen toinen komentaja, polveutuu äidin puolelta kuuluisasta etelänapa-matkailijasta Cookista, joka useita vuosia sitten kirjoitti: "Luulen olevani oikeassa sanoessani, että yksikään mies ei kykene tunkeutumaan pitemmälle tuohon ikuisen lumen ja jään maahan, kuin mihin minä olen päässyt." Nyt hänen oma sukulaisensa yrittää tuota väitettä kumota. Hän on tehnyt neljä matkaa etelään, ja viimeisellä kerralla pääsimme 97 mailin päähän navalta.

Kapteeni Frank Worsley on toinen romanttinen henkilö. Ollen uusi-seelantilainen syntyjään, palveli hän sodan aikana brittiläisessä laivastossa ja saavutti mainetta uhkarohkeudellaan. Kuuluisin hänen teoistaan on erään saksalaisen vedenalaisen veneen upottaminen heti senjälkeen kun se oli torpedoinut suuren öljynkuletusaluksen. Worsleyn alus ajoi sen keskeltä kahtia ja ainoa eloon jäänyt laivamieh otettiin vangiksi. Kapteeni Worsley on hyvin selvillä tulevasta matkastaan. Hän purjehti mukanani "Endurance'lla" ja hoiti 22-jalan venettä, jolla teimme kuuluisan 800 mailin retken mennessämme avustamaan viimeistä retkikuntaa."

Kuten tiedetään, ottaa Mr. Shackleton mukaansa myöskin kaksi skotlantilaista partiopoikaa, joista toinen on 17 ja toinen 19 vuoden ikäinen. Varmaankin saavat he tällä 30,000 mailin purjehdusmatkalla tarpeekseen tyydykettä seikkailuja janoavalle poika-luonteelleen.

"UUTEEN MAAILMAAN"

Kirjoittanut Maisteri Akseli Rauanheimo.

HINTA: Sidottuna $2.00; nidottuna $1.75.

Tilataan osoitteella:

CANADAN UUTISET,

Port Arthur, Ontario.

JUHANI AHON ENSIMAINEN LOHENONGINTARETKI — JA VIIMEINEN.

Kun minulla kesällä 1905 oli kunnia Juhani Ahon kanssa opetella lohenonginnan jaloa taitoa Huopanan koskessa Viitasaarella, jonne vuorineuvos Ruut-vainaja, kosken silloinen vuokraaja, oli meidät molemmat kutsunut, huomasin heti ensi illasta että perhos siiman heitteleminen ja kamppailu "mullosten" kanssa valtasi vankan Jussin ihan kokonaan, niin täydellisesti että kaikki muu urheilu hänelta siitä hetkestä saakka jäi. Olimme kyllä vuosikausia käyneet yhdessä metsällä, ja olimme kyllä uuvutelleet vapauistimella haukia Porkkalan sileillä kallioluodoilla, ja oli Jussissa ollut sama herkkyys ja sama allis antautuvaisuus luonnolle. Mutta siellä sinä valoisana kesäyönä Huopanan kosken partaalla se kohosi täydellisen haltioitumiseen saakka.

Monasti kun olimme keskustelleet luonnosta ja luonnon kuvauksesta — se oli meillä ainainen keskusteluaine — tokasi Jussi lopuksi hiukan ärähtävällä äänellä että "minä en käsitä sellaisia idiotteja, jotka voivat tuntimäärin istua ja vetelehtiä ja huudahdella luonnon kauneutta ja ihanuutta; luonnossa täytyy ihmisellä aina olla jotain hommaa, ja sen täytyy tuntua näppien neniin saakka." Ja joka kerrankin on ottanut lohen, vaikkapa pienen mullosen heikolla perhosvehkeellä ja sen kanssa reistaillessaan sattunut vielä pulahtamaan liukkaalta kiveltä veteen, hän kyllä on tuntenut luontoa näppiensä neniin saakka.

Minä sivuutan tässä Ahon syvälliset mietteet ja olettamukset itse lohesta, joka koukku leukapielessä ponnisteli koskessa. Lohella oli hänen mielestään melkein sama huvi, kuin sillä kin o-leanolla, joka rannalla hoiteli vapaa.

Heti kun olimme saapuneet iltapuolella Huopanaan, rupesimme kiireen kauppaa ongelle. Minä Karhulan kapteenin kanssa pudottelin sillalta kosken alajuoksussa raskaampia, mutta mukavammasti hoidettavia pyydystyksiä virtaan. Aho asettui keskikoskeen myllyruuhen yläpäähän, jossa on pieni kivikkoinen suvanto, ja otti heti käsille perhoskon. Ensimäisen suuremman lohen, kuusikiloisen, satuin saamaan minä, mutta siihen ei Aho kiinnittänyt mitään huomiota, ei ainakaan näyttänyt siltä. Kun se oli vaivoin saatu kuiville, menin hänen luokseen. Hänkin jo oli saanut muutamia mullosia, vaikka oli hänellä särkynyt monta perhoakin, mikä tarttunut rannan lepikkoon, mikä kiviin, mikä myllyruuhen seiniin. Mutta aina vaan vinhui hänen siimansa, ja kun aloin keskulla lohellani, tokasi hän päätään kääntämättä, että "kiskoohan sen nyt puoshaalla kolme miestä kalan minne tahansa, toista se tämä on." Ja siinä hän heitteli perhoaan myöhään yöhön, antaen hyvien illallisruokien jäähtyä kokonaan.

Kun hän vihdoin tuli makuulle, ei hän saanut unta. Kamari, jossa makasimme, oli kovin valoisa, ja minä ehdotin, että peitetään ikkuna. Ripustin vuodepeitteeni ikkunaan ja oikasin itseni uudestaan levolle.

'Kalle, nukutko sinä?' kuului hetken päästä.

"Enhän minä juuri vielä, mutta kyllä kohta."

"Minua ei nukuta yhtään. Kyllä tämä lohen onginta on ihanaa. Nyt minä oikein ymmärrän, mitä varten ne vanhat asettivat vainajilleen pyyntivehkeitä mukaan hautaan. Kunpa saisin vielä tuonelassakin onkia lohia. — Kylläkö se iso sätkytti? — Mullonen kun ravisteli siimaa, niin minulla samassa joka hermo värisi — —"

Sillä tavalla keskusteltiin, eikä tullut minunkaan nukkumisesta ni mitään. Aho oli niin innoissaan, sen niin liikutettu, että ääni värähteli.

"Kunpa sen asian oikein tietäisi, niin minä melkein toivoisin, että ne minullekin panisivat lohenonginta-verstaat mukaan, kun täältä lähden viimeiselle matkalleni, oikeat hienot lohiongет," sanoi hän.

"Uskotko sinä sitten, että haudan takana olisi sellaista elämää, että siellä oikein lohia ongittaisiin?"

"Mene tiedä! Mutta kun sitä oikein ajattelee, niin on se ainakin ihana ajatus—."

Nyt on Juhani Aho lähtenyt viimeiselle matkalleen ja minä satuin olemaan saapuvilla tälläkin kertaa. Tässä eräänä iltana lähdettiin yhdessä Helsingistä, ja ilta oli yhtä ihana ja leppoisa kuin silloin Huopanassakin vaikka pimeämpi paljon. Mutta nyt ei ollutkaan Aho meidän muitten joukossa. Hän kulki junan jälkipäässä omassa, kuusilla koristetussa vaunussaan ja siellä oli hänellä oma, tammesta rakennettu kamarinsa, pimeä, pilkkoisen pimeä, sillä siinä ei ollut ikkunaa ollenkaan. Siinä kamarissa häntä suosii rauhaisa uni, ja mikä merkillisintä — käyttääkseni hänen omia sanojaan, että "kukapa sen oikein tietää," niin, kukapa todella sen oikein tietää, jos hän siinä heräisi, näkisi hän ensimäiseksi vierellään rakastamansa onkivehkeet, sillä hänen omaisensa kertoivat minulle junamatkalla, että he todella olivat asettaneet suuren vainajan arkkuun hänen parhaan lohivapansa, hienoimman siiman, ja vaharasiaan joukon perhosia. Hän oli joskus puhunut heille samaan suuntaan kuin minullekin silloin Huopanan koskella, kun me ensi kerran opettelimme heittämään lohisiimaa.

Hänen toivonsa täyttyi siis, ja tästä tuli hänen viimeinen onkimatkansa. Saako hän tällä matkalla "asunnoilla autuaitten" yhtään lohta, mene tiedä, mutta sen me tiedämme, että ne viimeiset "lohilastut", jotka hän lupasi kaikkein hienoimmalla kynällään kirjoittaa, jäivät meiltä ainiaaksi saamatta.

Hausjärvellä, 14 p. elok. 1921.

Kalle Kajander.

PUNAINEN YLIMYS.

Norjalainen lehti 'Tidens Tegn' kuvaa seuraavalla tavalla Neuvosto-Venäjän lähettilään Kershentsehyin Tukholmassa toimeenpanemia kekkereitä.

Erään lähetystön toimeenpanemisa tanssiaisissa Tukholmassa kierteli valtiomiesten keskən edellisenä päivänä saapunut, vapaamurarin merkillä varustettu kutsukortti, joka herätti ehtymätöntä naurua. Kortti oli bolshevikilähetystön johtajan Kershentsevin ja rouva Kershentsevin kutsu juhlaan sen johdosta, että olisi vuosi kulunut kauppasopimuksen tekemisestä muutamain Ruotsin teollisuudenharjoittajain kanssa.

Tämä vuosipäivään vetoaminen oli vain tekosyy. Bolshevikilähettiläs on nykyisin samassa asemassa kuin nousukaskin, joka asuu kadunpuoleisissa huoneissa, mutta jonka salonki on aina tyhjä. Mikäli kerrotaan pelasti vallankumous Kershentsevin Vologdan soilta, jossa hän ränsistyneenä oleskeli maaseutulehden kirjeenvaihtajana. Nyt esiintyy hän ylhäisyytenä, hänellä on lähes 100,000 frangia maksanut loistoauto, hänellä on 80-henkinen esikunta kirjureita, pikakirjoittajia, kuriiria ja vakoojia, mihin lukuun ei edes Saksan lähetystö sodan aikana päässyt, ja hänellä on rajattomasti rahoja, kun on edustettava "työväen ja köyhien talonpoikain hallitusta." Hän asuu kahdessa komeassa huoneustossa eräässä uudenaikaisessa talossa Svea-tien varrella, josta hän rahan ylivoimalla tunki pois erään vähemmän ylellisen tasavallan edustajan, joka rohkeni evätä hänen oikeutensa tähän huoneustoon. Mutta ovat nämä huoneustot kalustetutkin. Siellä on suuria konttoreja varmuuskaappeineen kullalle ja varustetuille koristeille, koko joukko saleja virallisia vastaanottoja varten ja rouva Kershentsev täydentää pukuvarastoaan kuin lähettilään rouva ainakin ja hikoilee ranskan kieliopin ääressä toivoen joskus saavansa paljon käytetyt vastaanotot. Kershentsev itse, tuo karaistu kapinoitsija harjoittelee valtiomieseleitä puettuna pitkään takkiin: siinä on politiikan uusi tulokas. Murhien ja takavarikoiden saastuttamilla neuvostohallituksen valtiomiehillä on kaikkea muuta paitsi kunniaa ja tämä täyttämätön puute pakottaa heidät kerjäläiskäynneille porvariston luo. Paitsi Ranskan ja Japanin lähetystöjä, olivat kaikki Tukholmassa olevat lähetystöt saaneet kutsun aterioimaan köyhälistön pöydässä. Toveri Kershentsev oli nähtävästi päättänyt seurata Gothakalenterin esimerkkiä, diplomaattiset muodot olivat täsmälleen täytetyt, kolmannen internationalen nimessä on muuan vanha professori juhlallisesti asetettu Moskovan yliopistoon tutustumaan vaakunatieteeseen.

Tarvinneeko kertoa, että tämä yritys päästä jalallansa diplomaattien piiriin päättyi sangen nolosti.

Ei sentähden, että Kershentsev olisi aristellut rahojen menekkiä. Hän aikoi kestittää vieraitansa mitä parhaiten ja valitsi sen vuoksi parhaimman ravintolan ja maksoi silmiä räväyttämättä 20,000 kruunua, hän koristi pöytänsä itämaisen satraapin tavoin, hän oli hankkinut jouhisoittokunnan, joka soitti mustalaismusiikkia ja samalla kun leipäannos Venäjällä on vähennetty ¼ naulaan ja Gorki itse valittaa Venäjän oppineitten näkevän nälkää, tarjosi Kershentshev ylellisen päivällisen, jossa oli kaikenlaisia hienoja herkkuja. Ruokalistassa oli vasara otsikkokuvana ja sen alla tuo tunnettu lause: "kaikkien maiden köyhälistö yhtykää" — yhtykää ylellisyysravintoloita vastaan.

Jälkiruokana ollut vaniljajää oli viime hetkessä sinne asetettava. Kokki luuli näet valmistavansa päivälliset suuriruhtinaille ja järjesti jälkiruoaksi hyötymansikoita a la Romanov. Ne olivat tietysti ruokalistalta poistettavat.

Ainoana marxilaisena pidättymisen merkkinä oli se, ettei tarjottu samppanjaa, vaan ainoastaan sherryä, bourdeauxta, moseliviiniä ja konjakkia ja liköörejä, joita valui virtoina — se riittikin hävittämään näitä venäläissosialistisia hottentotteja ja kaffereita peittävän ohuen kiillon. Toveri Aleksandrow joka komeilee varakonsulin arvolla, ravasi läpi salin ja tarjosi korkealla äänellä orkesterille 3,000 kruunua eräästä suositusta laulusta. Seuraavana päivänä oli lähetystössä kaikki työ seisauksissa: toverit nukkuivat humalassa.

Diplomaattikunta ei katsonut olevan itsellään aihetta ottamaan osaa näihin juopottelutovereitten ja punaisten bojarien kekkereihin. Paitsi erästä Viron asiamiestä, joka hämmästykseksensä sai kunniasijan rouva Kershentsevin vieressä, olivat muiten valtojen edustajat pitäneet parempana pysyä pois tältä aterialta, jossa kaikki ryypystä jälkiruokaan asti maistui vereltä; ei ainoakaan korkeampi ruotsalainen virkamies ollut alentunut ottamaan kutsua vastaan. Pieneksi lohdutukseksi olivat bolshevikit kutsuneet kokoon miehistön kauppatuttaviaan ja sijoittaneet ne pöydän ympäri. Se oli yllättävä näky, säädyttömyys, jonka joku vastainen Sain-Simon vastaisuudessa ehkä tarpeellisella tuholla erittelee.

Pankkiirejä, jotka bolshevikit ampuisivat, jos pääsisivät valtaan Ruotsissa. Ja jo ennakolta kansallistutettavaksi tuomittujen tehtaiden johtajia—yhteensä kokonaista 53 pankki ja teollisuusmaailman johtavaa miestä, jotka saattoivat olla varmoja, että heidän isäntänsä veisivät heidät hirsipuuhun, vieläpä eräs oikeistolainen edustajakin, lyhyesti sanoen kaikkia sellaisia, jotka ovat ankarimmin ja suorasanaisimmin uhattuja leniniläisyyden levitessä; ottamatta lukuun yhteiskunnallista asemaansa he silmät palavina kiihkosta veljeilivät bolshevikkien kultaisen vasikan ympärillä tanssivan roskaväen kanssa. Ilman vähintäkään vastenmielisyyttä ovat nämä lyhytnäköiset saksat, kaikki nämä oman luokkansa pettäjät pistäneet punaisen kukan napinreikäänsä ja kasvot viinistä hehkuvina kohottivat he lasinsa vallankumouksellisen sasiakkaansa kunniaksi. Päivällisten jälkeen, kahvin ja tupakan ääressä seurustelevat nämä kapitalistit ja tehtaanomistajat ystävällisesti kiihoittajain kanssa, jotka yrittävät heidän maatansa bolshevistiseksi kuriirien kanssa jotka välittävät myrkyttävän kirjallisuuden tuontia, ruotsalaisten kommunistien kanssa, jotka Moskovasta saamallaan avustuksella työskentelevät väkivallan toteuttamiseksi ja heidän puristamainsa monien käsien joukossa oli varmaan jonkun murhaajankin, sillä kaikissa neuvostolähetyksissä on erikoisten komisionien jäseniä, eikä suinkaan Tukholman lähetystö tee poikkeusta.

Klo 11 aikaan nähtiin pikakirjoittajain ja lähetystön 'naisien' tanssivan jonkun porvarin kainalossa. Se johtaa ajatuksen puolialastomaan murhapolttajattareen, mikä tosiaan saa katsojan kauhistumaan.

Pääesikuntansa ympäröimänä istui hänen ylhäisyytensä Kershentsev isällinen ilme kasvoillaan katsellen porvariston alentumista. Hän vain unohti yhden ainoan asian: mikä bolshevikivastainen kiihoitin oli tuo meluava, valoisa ravintola ulkopuolella pimeässä olevalle työväelle. Tarpeetonta on enää mennä Venäjälle varmistuaksensa siitä, että yleisen hädän aikana marxilaiset johtajat elävät ylellisesti, juovat rajusti ja nukkuvat höyhenpatjoilla. Bolshevikien lähetystö osoittaa, että neuvostohallitus kannattaa etuoikeutettua luokkaa, joka sortaa kansaa ja ivaa kommunistista taikauskoa. Radekin ja Trotskin henki on liian kallis köyhälistön elintapaa noudattamaan ja heidän hermojensa tasapaino liian välttämätön maailman vallankumouksen tulevaisuudelle, joten ei saa pitää melua heidän ylellisyydestään eikä heidän haremeistaan. Palatsien huonekaluja tavataan nyt vallankumousta koristavissa tanssijattarien makuuhuoneissa, venäläinen sosialisti istuskelee nyt hienoilla vanhoilla sohvilla ja syö hopealautasilta. Haaveksiva ja järkähtämätön Lenin itse järjestää metsästysretkiä tsaarin entisillä metsästysmailla toveri Krylenko ylijahtimestarina. Punaiset ylhäisyydet ahmivat hyvällä ruokahalulla neuvoston voilautaselta ja elostelevat, ajattelemattakaan Karl Marxia, köyhän ja kurjan kansan kustannuksella.

BANK OF HAMILTON

Lorne ja Cumberland katujen kulmassa

Port Arthur.

Perustettu 1872.

Voimakas ja hyvin varustettu. Menestyvä ja yhäti sama. Lähes viisikymmentä vuotta on se tarjonnut ehdotonta varmuutta rahan sijoittajille.

Pankin varat yli .... $85,000,000.

SÄÄSTÖOSASTO.

Rahoja voidaan sijoittaa ja ottaa ulos milloin tahansa.

SUOMALAINEN TULKKI.

CANADAN UUTISTEN TILAUSHINNAT

TAMMIKUUN 1 P:STÄ 1921

CANADAAN:

Koko Vuosi	$3.00
Puoli Vuosi	$1.75
Neljännes Vuosi	$1.00

YHDYSVALTOIHIN JA SUOMEEN:

Koko Vuosi	$3.75
Puoli Vuosi	$2.25
Neljännes Vuosi	$1.50

Yksityisnumerot 10c kappale.

Yhäti kohonneet paperinhinnat ja painatuskustannukset sekä Tammikuun 1 p:stä voimaan astuvat uudet kallistetut postimaksut sanomalehdille Canadassa ovat pakoittaneet meidät kohottamaan tilaushinnan

TILAUSLIPPU.

CANADAN UUTISTEN TOIMISTO
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Myötäseuraa $........ CANADAN UUTISTEN ....

vuosikerran tilauksesta, joka on lähetettävä osoitteella:

Nimi ....

Postikonttori ....

Katu eli Box No. ....

Valtio ....

Mainitkaa onko tilaus uusi eli uudistus.

Miten Buenos Airesissa torjutaan kulkutauteja.

Buenos Aires, Argentina. — Joka aamu nähdään Buenos Airesin sivukaupungin osat kiiltävän puhtaaksi pestyinä ja kaikki talot tuoksuvat sairaalalta. Puolesta yöstä alkaen kulkee kaduilla valkoisiin vaatteisiin puettuja miehiä luudilla ja vesiletkuilla varustettuina. Ne koettavat urkkia jokaisen taudinbakteerin, mikä on sattunut jäämään kulmankkiin ja pimeisiin nurkkiin. Siten ylläpidetään terveysviranomaist. määräyksestä säälimätöntä sotaa kulkutautien levenemisen estämiseksi.

Tilatkaa Uutiset

CANADAN UUTISET

suomalainen sanomalehti Canadassa, ilmestyy jokaisena Torstaina.
Kustantaja
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Liikkeenhoitaja.
Lauri Maunu, Toimittaja.

TILAUSHINNAT:

Canadaan: $3.00 koko vuodelta, $1.75 puolelta vuodelta, $1.00 3 kuukaudelta ja 40 senttiä kuukaudelta.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen: $3.75 koko vuodelta ja $2.25 puolelta vuodelta.

ILMOITUSHINNAT:

50 senttiä palstatuumalta kerran julaistuna. Pitempiaikaisille ilmoituksille kohtuullinen alennus. Halutaantie- ja nimenmuuttoilmoitukset 75 senttiä kerta, $2.00 kolme kertaa. Naimailmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. Avioliitto- ja kihlaus-ilmoitukset 60c palstatuumalta. Kuolonilmoitukset $2.50, muistovärsyllä $3.00. Syntymäilmoitukset $1.50. Avioeroilmoitukset $2.00.
Pöytäkirjat, tiliselvitykset, keräysluettelot, luento-ilmoitukset y. m. 30 senttiä tuumalta.
Uutisten joukkoon aijotuista ilmoituksista peritään 15 senttiä riviltä.
Pienimmänkin ilmoituksen hinta on 50 sentt. Postissa tulevia ilmoituksia ei hyväksytä velaksi tuntemattomilta.
Poliittiset ilmoitukset $1.00 tuumalta.
Kaikki liikkeelle aijotut kirjeet, tilaukset ja rahat ovat lähetettävät osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada.

Canadan Uutisista lainattaessa on lähde mainittava.
Osoitemuutoksesta tulee ilmoittaa lehden konttoriin sekä vanha että uusi osoite.

CANADAN UUTISET
(The Canada News)
The Finnish Newspaper in Canada.
Published every Thursday by
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Manager.
Lauri Maunu, Editor.
Daily News Bldg., Port Arthur, Ont.

CANADAN UUTISET
is welcomed and read in every Finnish home in the Dominion. It is the only direct advertising medium for those manufacturers and merchants who wish to create and build a profitable and permanent demand for their products and merchandise by the large and ever growing Finnish population residing in Canada. Place your trial advertisement and get results.
Advertising rates 50c per inch.
Political advs. $1.00 per inch.
Advertisements must reach our office Wednesday noon to appear on Thursday's issue.
Subscription price in Canada $3.00 per year, United States and other countries $3.75 per year in advance.

Entered as second class mail matter, Dec. 1, 1915, at the Post Office at Port Arthur, Ontario, Canada.

THE AIM OF THE CANADAN UUTISET.

The help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the Dominion of Canada: To observe its laws and inspire others to respect and obey them: To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty: In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

— Hyvän voima perustuu ihmisen kykyyn rakastaa jotakin, joka on ulkopuolella omaa itseään.

— Kaikista haaveista hedelmättömin ja vaarallisin on se, että tahdotaan herättää henkiin menneisyyttä.

— Ilman toivoa ei ole elämää. Sama voima, joka saattaa meidät olemaan, kiihoittaa meitä nousemaan yhä korkeammalle.

— Viisaus on siinä, että oppii ymmärtämään kuinka äärettömän puutteellista on korkeinkin inhimillinen tieto. — Emerson.

— Hyvä omatunto on vahvin ja varmin kilpi. Ei ketään ole huokeampi kukistaa, kuin sitä, joka tekee häpeällisiä töitä.

— Suuria miehiä ovat ne, jotka tajuavat, että henkinen voima on suurempi kuin materiaalinen, että ajatukset hallitsevat maailmaa. — Emerson.

— Suurimmat totuudet ovat yksinkertaisimpia; samaten ovat myöskin suurimmat henkilöt. — J. C. Hare.

— Ne, jotka ovat kärsineet, eivät ne, jotka ovat aiheuttaneet kärsimystä, ovat vieneet maailmaa eteenpäin. — Leo Tolstoi.

— Onko sinulle elämä rakas? Älä sitten hukkaa turhaan aikaasi, sillä siitä on elämä kokoon pantu. — Franklin.

— Ystävyys ei yhdistä kukkasia, jotka tänäpäivänä kukoistavat, huomenna kuolevat, se yhdistää toisiinsa sieluja, henkiä, kuolemattomia olentoja.
Ystävyyden liitto on ikuinen, se seisoo tapausten vaiheiden, kuoleman ja katoavaisuuden ulkopuolella.

Canadan osuustoiminta.

Osuustoiminta Canadassa on viime vuosina edistynyt huomattavin askelin, päättäen Canadan osuustoiminnallisen yhdistyksen, jonka päätoimisto on Brantfordissa, Ont., (The Co-operative Union of Canada) vuosikertomuksessaan julkaisemista numeroista. Yhtymällä oli viime vuonna kaksikymmentä vähittäismyyntiliikettä, joiden myynti teki yhteensä $2,465,253.20, mikä merkitsee $332,527.49 lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna. Osuuspääoma lisääntyi $44,389.93:lla tehden kaikkiaan $256,449.58, jotavastoin lainapääoma väheni $10,752.22:lla, tehden vuoden lopulla $138,021.25. Kaupallinen nettoylijäämä eli voitto teki $165,904.45, josta summasta voitto-osuuksina jaettiin jäsenille $157,423.56 osingon vaihdellessa 3-12 prosenttiin. Vähittäiskauppojen jäsenmäärä lisääntyi vuoden 1920 kuluessa 1,121:lla ja oli se vuoden lopulla 7,427.

United Grain Growers-yhdistyksen tilastonumerot on lueteltu erikseen, koska mainittu järjestö yksinään harjoittaa suurta liikettä. Sen yhteinen myyntimäärä teki samana aikana $6,908,896.00, voitto-osingot $463,675.64 ja jäsenmäärä 35,929. Se oli käsitellyt kaikkiaan 5,654 vaunulastillista karjaa ja 24,503,237 bushelia viljaa. Kaikkien yhdistysten kauppavaihto teki $9,374,149.20, nettoylijäämä 629,580.09 ja jäsenmäärä 43,356.

Ylläluteltuihin tilastoihin sisältyvät ainoastaan Canadan järjestyneiden osuustoimintaliikkeiden numerot. Niiden lisäksi on maassa suuri joukko osuustoiminnallisia yrityksiä, jotka toimivat itsenäisesti.

Lähemmän yhteistoiminnan aikaansaaminen Amerikan suomalaisten ja vanhan kotimaan välillä.

Elok. 23 p:nä pidettiin vanhalla ylioppilastalolla kokous, johon asianharrastajia oli kutsuttu keskustelemaan Amerikan suomalaisten ja heidän vanhan kotimaansa välisten suhteiden järjestämisestä tähänastista läheisemmiksi ja kiinteämmiksi.

Kokouksessa olivat saapuvilla siirtolaiskomitean puheenjohtaja maisteri Akseli Rauanheimo, Suomalaisuuden Liiton puheenjohtaja tohtori Rafael Engelberg. Amerikan suomalaisten edustajina Suomiopiston opettajatar neiti M. Perttula ja liikemies F. Tolonen sekä lisäksi muutamia aikaisemmin Amerikassa asuneita tai oleskelleita suomalaisia.

Kokouksen avasi valmistavan toimikunnan puolesta maisteri Akseli Rauanheimo, selostaen Amerikan suomalaisten ja Suomen välisten suhteiden järjestämistoimikunnassa esitettyjä mielipiteitä. Toimikunnassa oli tultu siihen päätökseen ,että yhteinen yhdistys Amerikan suomalaisten ja Suomessa asuvien kesken ei käytännöllisistä syistä oikein voi menestyä, vaan lienee asioita hoitamaan perustettava täällä eri yhdistys ja Amerikassa taas toinen.

Asiasta syntyi vilkas keskustelu, jossa yksimielisesti asetuttiin sille kannalle että on jo aika ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin Amerikaan muuttaneiden suomalaisten ja heidän vanhan kotimaansa välisten suhteiden saattamiseksi läheisemmiksi ja kiinteämmiksi. Käytännöllisenä toimenpiteenä eräät puhujat ehdottivat erityisen siirtolaisseuran perustamista, kun taas toiset ehdottivat ,että Suomalaisuuden Liitto ottaisi tämän asian ajaakseen ja asettaisi sitä varten toimikunnan, johon valittaisiin asianharrastajia myöskin liiton ulkopuolelta.

Lopuksi yhdyttiinkin yksimielisesti viimemainittuun esitykseen ja päätettiin pyytää Suomalaisuuden Liittoa ottamaan tämä asia ajaakseen sekä asettamaan toimikunnan, joka mahdollisimman itsenäisesti ryhtyisi valvomaan Amerikan suomalaisten ja Suomen välisten suhteiden kehittämistä ja niin pian kuin suinkin perustaisi sellaisen toimiston, josta maisteri Rauanheimo alustuksessaan oli tehnyt selkoa.

Erikoisena evästyksenä tahtoi kokous liittää lausua, että sanomalehtipropagandaa siirtolaisten hyväksi olisi sekä Suomessa, että Amerikan lehdissä ryhdyttävä mahdollisimman nopeasti ja voimakkaasti tekemään.

Keskustelussa useat puhujat huomauttivat, että Suomessa tunnetaan perin vähän Amerikan suomalaisten oloja ja elämää, kun sitävast. Amerikassa paljon tarkemmin seurataan Suomen oloja, vaikka sielläkin on useasti vaikea saada tarkkoja ja puolueettomia tietoja. Tässä kohdin tulee siten perustettavalla toimistolla olemaan laaja ja tärkeä työala.

Lopuksi päätettiin jättää Amerikan suomalaisten itsensä päätettäväksi, mitenkä yhteistoiminta Suomen kanssa sieltäkäsin järjestetään. Suomalaisuuden Liiton kokouksessa asetettavan toimikunnan on tässä kohden asetuttava yhteistoimintaan Amerikan suomalaisten järjestöjen kanssa.

Paluutiellä.

Maailman-historian järkyttävin, seurauksiltaan traagillisin ja pelottavin yhteiskunnallinen näytelmä lähenee loppuaan. Kalman haju leviää idästäpäin pitkin Eurooppaa, pitkin sitä Europpaa ja maailmaa, joka bolshevikien julistuksen mukaan oli perikatoon menevä ja tuomittu. Tämä ruumislöyhkä tulee Neuvosto-Venä)jältä, jossa miljoonat tuoreet ristit todistavat bolshevisti-kommunistisen opin ja "uudistuksen" aikaansannoksista ja tuloksista. Sen järkyttävimpää havainto-opetusta epäkypsän, materialistisen, kaikkia siveellisiä arvoja vierovan mailmanparantelun kyvystä "onnellistuttaa" kansoja ja yhteiskuntia ei ihmiskunta vielä ole saanut!

Jos kerenskiläisten kumousmiesten niin on Leninin ja hänen juutalaisten apuriensa tappio ollut perinpohjainen ja lankeemus suuri. Jos kenenkä, on Leninin täytynyt kirota, mitä ennen on siunannut, ja siunata mitä ennen on kironnut. Askel askeleelta on tämä vallananastaja ja hävittäjä saanut peräytyä niistä periaatteista ja oppilauseista, jotka hän oli julistanut vallanhoitonsa korkeimmiksi ohjeiksi. Maapohjan luhistuessa hänen altaan, koettaa hän kuin viimeiseen oljenkorteen turvautua uudelleen niihin yhteiskunnallisvaltiollisen elämän peruslakeihin, jotka aikaisemmin on julistanut kelvottomaksi. Käytännössä tulee tämä teoreettinen palaus todennäköisesti olemaan tehoton ja kykenemätön neuvostovaltaa pelastamaan. Sen edellä käynyt hävitys, sekä aineellinen että henkinen, on ollut niin perinpohjainen, venäläisen kansan mentaliteetti on niin saastunut ja turmeltu, ettei siinä tällä hetkellä luultavasti ole enää tervettä ja reaktiokykyistä paikkaa. Turha on silloin enää vedota mihinkään edesvastuuntunteeseen, turha julistaa uudelleen voimaan persoonallinen vapaus, turha "palauttaa" maat ja kiinteistöt omistajilleen ja ottaa jälleen käytäntöön vero- ja maksujärjestelmät ihmisten taloudellisessa kanssakäymisessä! Siveellisen tahdon tulee olla elämä voi vasta vähitellen elpyä ihmisistä. Ja missä jotain tästä voimasta lienee säilynyt läpi kaiken kurjuuden, siellä on kohoaminen aineellisesti, teknillisesti mahdotonta. Todennäköisesti täytyy Venäjän mädätä mustaan multaan saakka, ennenkuin uusi elämä voi kohottaa Jumalan ilmoille uusia terveitä ituja.

Kaksi suurta opetusta kaikille ajatteleville ihmisille tarjoo se miljoona-murhenäytelmä, jonka regissöörinä on ennen heilunut venäläinen Nikolai Uljanov: ensiksi että jokainen teoreettinen maailmanparannuspuuha, joka perustuu sille edellytykselle, että ihminen on siveellisesti valmis, on etukäteen tuomittu käytännössä epäonnistumaan. Toiseksi, että niiden vajavaisuuksien ja heikkouksien korjaaminen, joita on olemassa historiallisesti muodostuneessa yhteiskunnassa, ei ole onnistuva ilman korkeinta mitä siveellistä tahtoa ja kehittyneintä älyä.

Näitä ehtoja eivät ole täyttäneet Lenin & Kumpp. Heidän kättensä ja aivojensa työt ovat siitä musertavana todistuksena.

Mikä kammottava maailmanhistoriallinen tuomio kerran kohtaakaan näitä älyttömiä, sivistymiä kokeilijoita ja seikkailijoita!

— I.ti.

Poimintoja täältä ja muualta.

Vakavimpia kysymyksiä useimmissa maailman maissa on tällä hetkellä työttömyys. Mikäli käsillä olevista summittaisista laskelmista voi päättää, ei tilanne Canadassa vielä ole varsin huolestuttava. Tähän saakka on jokseenkin pieni prosentti palkkaa nauttivasta väestöstä joutilaana, muihin maihin, kuten esim. naapurimaahamme Yhdysvaltoihin ja emämaahamme Suur-Britanniaan (Yhdistettyyn Kuningaskuntaan) verrattuina. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että tilanne ei tähän vuodenaikaan mennessä ole ehtinyt kärjistyä äärimmilleen. Talvella se lienee paljon vakavampi, ellei tehokkaita toimenpiteitä sen varalta ajoissa suunnitella ja panna täytäntöön.

Yhdysvaltain työsihteeri Davisin ilmoitus Amerikan 5,735,000 työttömästä tulee yllätyksellisenä niille, jotka luulivat teollisen tilanteen parantuneen senjälkeen, kun edellinen arviointi sanotussa maassa löytyvästä noin 4,000,000 työttömästä saatettiin julkisuuteen. Päinvastoin nähdään nyt, että joutilaiden työläisten lukumäärä on verrattain lyhyessä ajassa lisääntynyt lähes 2 miljoonalla. Mitään tarkkoja laskelmia ei nykyään voida toimittaa, sillä se olisi suuria varoja ja aikaa kysyvä tehtävä. Työsihteeri onkin käyttänyt New Yorkin valtion viranomaisten lähettämiä tilastoja ja samaa suhdetta silmälläpitäen laatinut koko maata käsittävät numerot. Eri teollisuuden haaroille jakaantuu työttömyys niiden mukaan seuraavasti:

Kone- ja rakennusteollisuus, 3,900,000; kaivosteollisuus 250,000; kuljetuslaitokset, 800,000; kauppa- ja konttorityöläiset, 450,000; koti- ja talouspalvelijat, 335,000. Yhteensä 5,735,000.

Suur-Britanniassa on hallitus laatinut tilastotietoja, joista työttömyystilanne saadaan selville paljon tarkemmin kuin Amerikassa. Ne on otettu ammattiyhdistysten luetteloista, työnvälitystoimistoista ja työttömyysvakuutusten korvauksista. Täysin luotettavina ei niitäkään voida pitää sillä kaikki työläiset eivät ole ammattiunioiden jäseniä. Kesäkuulla annetut numerot näyttävät 2,171,288 henkilön, vastaten 17.81 prosenttia kokonaismäärästä, ilmoittautuneen työttömiksi. Sen lisäksi ilmoitti 823,340 henkeä eli 6.83 prosenttia tekevänsä lyhyempiä työpäiviä.

Huono työaika tänä vuonna johtuu osaltaan maailmansodasta, ja sen jälkiseurauksista. Yhtenä päätekijänä on useimpien Europan maiden rahakurssin alituinen vaihtelu ja sen muuttuminen suurille teollisuusmaille Englannille ja Amerikalle perin epäedulliseksi. Yhdysvaltain dollari ja Englannin punta ovat niin huimaavassa hinnassa, että kauppavaihto monien Europan maiden kanssa käy tuiki mahdottomaksi. Samasta syystä ei Englanti ja Amerika jaksa kilpailla tuotannon halpuudessa Europan johtavan teollisuusmaan, Saksan kanssa. Varsin ilmeisiä todistuksia on jo olemassa siitä, että Saksa koettaa nopeasti elpyvällä teollisuudellaan tehdä ne valtaukset, joita se aseellisessa kamppailussa ei saavuttanut.

* * *

Itämaalaisten hiljainen, mutta alituisesti lisääntyvä siirtyminen Canadan neljään länsimaakuntaan on viime aikoina tullut niin suurisuuntaiseksi kysymykseksi, että hallituksen ennenpitkää täytynee ottaa se vakavan harkinnan alaiseksi. Maakuntien kiinalaiset ja japanilaiset, jotka tähän saakka ovat tyytyneet pysymään palvelijoina, ovat nyt päässeet huomattavaksi tekijäksi liikemiehinä, ja valloittavat vähitellen syrjäyttäen valkoisen miehen kokonaan monilla seuduilla. Tilanne Canadan lännellä on kohta käymässä yhtä polttavaksi kuin Californian japanilaiskysymys.

Alkuaan rajoittui itämaalaisten tulva etupäässä British Columbiaan, mutta nyt ilmoitetaan vihollisen silmäin saaneen jalansijaa myöskin preereillä. Äskettäin Winnipegissä pidetyssä Canadan vähittäiskauppiaiden kokouksessa ilmoitti Vancouverin edustaja kolmannen osan Tyynenmeren rannikon ruokatavarakaupoista olevan kiinalaisten ja japanilaisten käsissä. Ne tuottavat myöskin yli puolet perunasadosta, melkein kaikki kasvitarhatuotteet ja pitävät hallussaan kalastuksen melkein kokonaisuudessaan.

Preerimaakunnissa tuskin on yhtään pikkukaupunkia, jossa ei tapaisi kiinalaista pesulaitosta, ja suuremmissa niitä on joukottain. Useissa tapauksissa ei heidän toimintansa rajoitu siihenkään, vaan vähitellen he siirtyvät kokonaan uusille aloille, kuten ravintolain, ruokatavaraliikkeiden ja hotellien pitäjiksi. Siten he vakavasti uhkaavat järjestyneitä valkoisia kauppiaita, hedelmänviljelijöitä ja farmareita. Kilpailijoina he ovat tulleet pelottavan voimakkaaksi, joka johtuu osittain siitä, että Kiinan ja Japanin hallitus myöntää tässä maassa asustaville kansalaisilleen pääomalainoja paljon edullisemmilla ehdoilla kuin millä Canadan liikemiehet voivat täältä saada.

Joka tapauksessa on keltaisen rodun valloitustoiminta päässyt Canadasa liian suureen vauhtiin ja näyttää läheisessä tulevaisuudessa muodostuvan polttavaksi poliittiseksi kysymykseksi.

* * *

Jonkun aikaa sitten on Englannissa sikäläinen meriasiantuntija Bywater kirjoittanut kirjan nimeltään "Sea Power in the Pacific", jossa hän lausuu olettamuksen ,että seuraava suuri sota syttyy Japanin ja Yhdysvaltain välillä. Samalla hän käsittelee niitä mahdollisuuksia, joita kumpaisellakin puolella tässä kamppailussa tulisi olemaan.

Kirjoittaja, joka lähtee siitä edellytyksestä, että Japani tulee ottamaan ensimmäisen kohtalokkaan askeleen tässä taistelussa, huomauttaa, että Japani sodassa Yhdysvaltain kanssa parhaassa tapauksessa voi nähdä Englannin epäystävällisenä puolueettomana katselijana kun sensijaan brittiläiset alusmaat tulevat kaikin voimin vastustamaan Englannin sekaantumista sotaan Japanin puolella. Japanilaiset siirtolaiset ovat yhtä vähän tervetulleet Australiaan ja Canadaan kuin Yhdysvaltoihin eikä ensimmäistä lakia aasialaista sisäänmuuttoa vastaan hyväksytty Yhdysvalloissa, vaan englantilaisessa alusmaassa v. 1885. Yhtä vähän voi Japani luottaa Kiinan hyväntahtoisuuteen eikä mistään avusta voi tulla kysymystä. Bywater alleviivaa japanilaisen sanomalehdistön suhtautumista maailmansodan aikana ja panee merkille, että lehdet (melkein) poikkeuksetta olivat saksalaisystävällisiä, esiintyen m. m. Venäjän vallankumouksen jälkeen saksalais - venäläis - japanilaisen yhteistoiminnan puolesta. Saksan mahdollisuuksien ollessa vielä suuret esiintyi japanilainen sanomalehdistö niin voimakkaasti Englannin kanssa tehtyä sopimusta vastaan, että Japanin hallituksen oli pakko sekaantua asiaan ja hillitä sanomalehdistön hyökkäyksiä. Suhde japanilaisten ja englantilaisten joukkojen välillä Tsingtauta vastaan tehdyn hyökkäyksen aikana oli perin huono. Surullisimmat tapahtumat pidettiin salassa huomauttaa Bywater, mutta missään tapauksessa ei voida kieltää, että koko hyökkäys pantiin vaaranalaiseksi väärinkäsityksien ja tahallisesti väärin tulkittujen tiedonantojen vuoksi, jotka antoivat aihetta mitä katkerimpiin selontekoihin japanilaisessa sanomalehdistössä.

Mutta jos Japanille on vaarallista kytkeä itseään rikkaampaan Amerikaan, niin kyllä Japanissa onkin voimia liikkeessä, jotka haluavat sotaa nim. sotilassääty vahvistettuna kapitalistisilla ryhmillä, jotka vähemmän pelkäävät sotaa Yhdysvaltain kanssa kuin taloudellisia ja yhteiskunnallisia oloja omassa maassa ja näitä kannattavat ne sivistyneet, jotka ovat omaksuneet saksalaisten sotahuudon vuodelta 1914: maailman-herruus tai häviö. Bywater on sitä mieltä, että Japani ehkä aluksi menestyen, Amerikan suurempien luonnonrikkauksien ja suuremman väkiluvun vuoksi tulee vetämään lyhyemmän tikun.

Amerikalaisia varoittaa hän puhtaasti sotilaalliselta ja strategiselta kannalta. Katsaus karttaan osoittaa tosin, että Japanin etäisyys Panaman kanavasta on niin suuri, ettei japanilainen laivasto sopivien tukikohtien puutteessa voi ryhtyä toimenpiteisiin kanavaa vastaan. Panaman kanavasta Honoluluun on 4,723 penikulmaa ja Honolulusta Yokohamaan 3,392 penikulmaa. Mutta myöskin välimatka San Fransiskosta Yokohamaan on 4,791 penikulmaa, joten Amerikankin laivaston on mahdotonta ilman sopivia väliasemia lähteä Japanin vesille joutumatta samanlaiseen loukkuun kuin venäläiset Tsusiman luona: Japani pysyttelisi strategisesti defensiivisenä ja miehittäisi lähempänä olevat amerikalaiset alueet Filippinit ja pitäen Jap-saarta, joka on Japanin herruudessa, tukikohtanaan, lähettäisi vedenalaisia veneitä, jotka voisivat menestyksellisesti toimia amerikalaisia kuljetuslaivoja vastaan niiden matkalla Manilaan Filippineillä. Senvuoksi täytyy amerikalaista laivastoa johtaa kaksinverroin taitavasti, jotteivät japanilaiset yllätä sitä Japanin vesillä. Lisäksi olisi jokainen pahemmin ammuttu laiva mennyttä sopivien tukikohtien puuttuessa ja lopuksi olisi japanilaisten rannikkopatterien pommitus varsin vaarallinen amerikalaiselle laivastolle, nämä paikat kun ovat varustetut nykyaikaisilla kauaskantavilla tykeillä.

Kirjoittaja tulee lopulta siihen johtopäätökseen ,että sekä Amerika että Japani ei tulevasta kamppailusta mitään hyötyisi, niillä kun ei kummallakaan olisi ratkaisevamman voiton mahdollisuuksia. Tulevan Washingtonin aseidenriisuntakonferensin työskentely kummankin suurvallan suostuttamiseksi asevarustusten rajoittamiseen ja välinsä selvittämiseen rauhallista tietä olisi siis niiden kummankin etujen mukaista.

L. J. M.

Isät kotona.

Kirj. Vilho Reima.

(Jatkoa viime n:roon.)

Älkäämme työntäkö varsinkaan poikiamme pois kotitoimista ja itsensä auttamispuuhista. Antakaamme harjoitella vain ja auttakaamme sivulta päin vähän. Jos tahdotte pojistanne miehiä, älkää niitä liiaksi passatko ja palvelko, sillä niistä kasvaa saamattomia, tottumattomia nahjuksia. Eivät ne pysty teille vanhuuden päivinä turvaa ja tukea antamaan, ja kerran jouduttuaan omaan kotiin työn ja toimen keskelle, he ovat kuin puusta pudonneita ja säikähtäneitä.

Vielä tahdon jatkaa juttua nuorista miehistä. Kutka senkin vähän, minkä kasvattajat työssään saavat aikaan, särkevät? Nuoret miehet etupäässä. Keitä keskenkasvuiset pojat etupäässä katselevat? Sällin tyyppejä on meillä hirmuisen paljon, vaikkapa päältäpäin näinä rahakkaina aikoina ollaankin hiukan koreita ja kauniita. Ja kun katselet 10—14-vuotiaita miehenalkuja, niin samat metkut ja tavat heissäkin jo ilmenevät kuin miehissäkin. Kujilla katseltiin miehiä, samoin nuorten ilopaikoissa, ja omistettiin väärät miehenmerkit ja kaikki heidän huonot tapansa. Paljonhan meillä kyllä on toisenlai-

Nykyinen kurssimme rahalähetyksille SUOMEEN

Postin kautta ja sähköteitse on

Smk. 70:00 Dollarilta.

Myös myömme pankki-osoituksia (shekkejä) markoissa yllämainit. kurssin jälkeen ja erikoisia, kolmen prosentin korkoa vetäviä matkustajien shekkejä dollareissa, jotka Suomessa lunastetaan siellä voimassa-olevan dollarin kurssin jälkeen.

Lähetyskulut rahalähetyksille postin kautta on 15c. summille alle $20.00; sitä suuremmilta summilta mitään kuluja ei peritä.

Lähetyskulut sähköteitse on $3.56 kaikilta summilta.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti pyydetä.

Osoittakaa lähetyksenne vastaanottajan ja lähettäjän osoitteella varustettuna osoitteella:

Foreign Department
First National Bank
HANCOCK :: MICH.
—Perustettu v. 1874.—
Varat yli..........$3,000,000.00.

Kirjoittakaa suomeksi; meillä on kuusi suomalaista liikkeessämme.

RAHAA

Suomeen

lähettäessänne ottakaa huomioon, että allekirjoittaneella on joka päivä tiedossa Suomen rahan todellinen arvo ja voi niinollen maksaa aina päivän korkeimman kurssin rahalähetyksistä.

KURSSI ON TÄNÄÄN

62,00

SUOMEN MARKKAA CANADAN DOLLARISTA.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti vaadita. Sähkötysmaksu on $4.30. Lähetyskulut rahalähetyksille on 40c summille $40.00 asti, 50c summille $50.00 asti, 75c. summille $100.00 asti. Jokaiselta seuraavalta sadalta 25c.

Tiedustelkaa erikoiskurssia isoille lähetyksille.

Lähettäessänne rahoja tulee vastaanottajan ja lähettäjän nimet ja osoitteet kirjoittaa hyvin tarkasti.

Erick J. Korte,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

siakin miehiä, mutta oletteko te paremmatkaan miehet aina muistaneet, että te olette kasvattajia tekin, että nuorempi polvi joka askeleella kuuntelee teidän puheitanne, seuraa teidän tekojanne. Nuori mies, älä unohda, että sinä olet joka askeleella kasvattaja. Ja jos sen muistat, silloin meidänkin heikko kasvatustyömme seuraavassa polvessa tuottaa paljon paremmat tulokset.

Eräässeen saiaan minä vielä tahtoisin tarrautua kiinni ja sanoa ajatukseni nuorille miehille. Olen siitä monen nuoren kanssa keskustellut. Kun nyt puhutaan palvelevasta työstä kodissa ja yhteiskunnassa, niin huulotellaan usein sellaista tehdessä, että siitä vain koituu hyötyä toisille. Kuinka monesti me olemmekaan valmiit ikäänkuin laskuja kirjoittamaan palveluksistamme ja töistämme ja tekemään niistä suuren numeron. — Niin olen minäkin monesti tehnyt ja samaan erheeseen langennut. Mutta elämän kokemus puhuu jo toista kieltä. Palveleminen tuottaa palvelevalle itselleen iloa ja hyötyä. Kun muistan elämäni juhlahetkiä, joita on ollut monia, niin usein astuu esiin oikein mieltäkiinnittäviä kuvia. Mitä ne kuvat ovat? Muistan hetkiä, jossakin kylän laitamökissä sokean ukon luona, kun vein hänelle viemiseni ja lauloin lauluni, tai istuin vaivaistalon pirtissä pöydässä höyryävien kahvikuppien ääressä. Luettiin, laulettiin, ja nuo yhteiskunnan kovaosaiset saatellessaan siunailivat minua. Se lämmitti sydäntä, ja vielä vuosienkin perästä uudelleen lämmittää. Kuinka paljon enemmän voidaankaan kodin piirissä palvella ja rakastaa ja neljännen käskyn siunausta hankkia. Oppikaa palvelemaan ilolla, oppikaa antamaan ilolla ja teille käy kuin Sarpatin leskelle: jauhot eivät lopu vakkasesta eikä öljy astiasta, sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.

Palvelemiseen tottuu ja harjaantuu myöskin, sitä puolta ei saa unohtaa. Kerran omassa kodissa monet asiat, jotka harjaantumattomalle ja miksen sanoisi itsekkäälle, omaa minäänsä palvovalle, ovat vaikeita ja raskaita, syntyvät helposti, melkein niinkuin itsestään.

Vielä tahtoisin sanoa sanasen nuorille miehille myöskin oman kodin perustamisesta, aviopuolison valinnasta. Sanomiseni siitä tulee lyhyeksi, kun olen ennen koonnut siitä kirjasen "Aviopuolison valinta", jota rohkenen suosittaa luettavaksi. Meillä nuoret miehet liian vähän vakavasti keskustelevat näistä asioista. Olen joskus pappilaan menijöiltä kysynyt, kuinka kypsiä he nyt ovat kodin perustamiseen ja ennen kaikkea kasvatustehtävään. He saattavat hämmästyneinä, melkeinpä loukkaantuneina sanoa, etteivät he ole tulevista lapsistaan ja niiden kasvatuksesta mitään puhuneet. Kodinpäivillä varsinkin on suuret joukot nuoria miehiä, joiden kasvoista voitaisiin jo lukea: Tulimmehan nyt tänne illan kuluksi, vaikkeivät nämä kasvatus asiat meille kuulukaan. Iloksemme olemme kuitenkin voineet todeta, että on kehitystä oikeaan suuntaan tapahtunut. Koti-lehden lukijat, jotka voidaan laskea sadoissatuhansissa, ovat etupäässä nuoria. Ja monenlaiset kirjeet Kotikasvatusyhdistykselle todistavat, että näitä asioita hartaastikin toisissa paikoissa nuorten kesken pohditaan. Mutta parantamisen varaa on nyt niistä, jotka tanssituvilla yökaudet retkuillessaan koteja pe- paljonkin vielä. Minä en puhu rustavat, enkä siitä, millaisiksi kodit ja kasvatustyö sellaisissa piireissä muodostuvat, mutta meillä on paljon vakavamielisiä, jäyhiä miehiä, jotka aviopuolisoa valitessaan juoksevat ensimäisen päiväperhosen perässä. Sellaiset miehet valitettavasti noista tyhjänpäiväisistä nukista saavat taakan elämälleen, ja hyvin he ovat sen ansainneetkin.

Kun nyt mies niin paljon lyöpi laimin kodissaan, varsinkin kasvatustehtävissä, niin luulisi, että hän varsinkin siinä tutkisi tulevaa vaimoansa. Ottaisi selvää, onko hänellä harrastusta ja taitoa kodin tehtävissä, onko hänellä rakkautta lapsiin ja niiden hoitoon. Muuten elämä on vain ristiä ja onnettomuutta. Siitä tulee harhaanet varoittavat esimerkit ympärillämme puhuvat. Silmät auki, nuoret miehet, kotia perustaessanne. Silmät avoinna aviopuolisoa valitessa. Muistakaa Lutherin ajatuksia: Jos 7-vuotias poika tietäisi, kuinka tärkeä on koti ja avioliitto, niin siitä asti hän jo rukoilisi itselleen hyvää aviopuolisoa ja kasvattajaa.

Perheenpään asema kodissa ennen ja nyt.

Vanhoiksi tultuamme me hartaasti muistelemme entisiä aikoja ja ihailemme niitä. Ja varsinkin nykyaikana entiset ajat esiintyvät meidän mielessämme ruusunhohteisessa värityksessä. Se on totta, että nuo entiset ykinkertaiset ajat monessa suhteessa olivat paljoa paremmat kuin nykyaika, mutta älkäämme niitä kuitenkaan sokeasti ihailko. Silloinkin oli paljon pahaa, eikä meistä kenelläkään ollut edes enkelin siipien alkuakaan hartioillamme. Ja vielä minä tahtoisin taaskin saada sanotuksi, etteivät asiat sillä paljonkaan parane, että me niitä aina moitimme. Meidän täytyy sopeutua aikaamme ja osata asettua ja elää sen vaatimusten mukaan, ja ennen kaikkea löytää itsessämme virheitä ja koettaa niitä parantaa.

Vaikka minä nyt olenkin koettanut olla tasapuolinen, niin sittenkin täytyy minun lisätä seuraavaa: Isät ja perheen päät olivat suomalaisissa kodeissa entiseen aikaan, 30—50 vuotta sitten, sangen korkealla verraten nykyisiin oloihin. Eikä ainoastaan taloissa, vaan yksinkertaisissa torpissa ja mökeissäkin. He istuivat hallitusistuimillaan, valtikka ja ohjakset olivat kädessä. He olivat sanoisinko, pyhiä miehiä, pappeja ja tuomareita. Nuoriso kuunteli heitä ja totteli heitä. Neljäs käsky osattiin siihen aikaan tässä maassa. Tietysti oli heidän joukossaan julmia tyrannejakin, mutta useimmissa tapauksissa osasivat he hyvin käyttää sekä lain kovaa kouraa että evankeliumin parantavaa voidetta.

Harvassa ovat nyt nuo patriarkat. Isätkin ovat astuneet pois hallitusistuimeltaan, antaneet valtikan ja ohjakset pois käsistään. Ja tulokset ovat lähes kaikkialla nähtävissä. Tottelematonta, irrallista nuorisoa joka paikassa. Me olemmekin kyllä 30 vuoden kuluessa siirtyneet monin paikoin kokonaan uusiin oloihin. Yksinkertaisen, vaatimattoman maalais elämän sijaan on tullut verrattain suuri teollisuus- ja liike-elämä ja me olemme alkaneet siihen kypsyä. Sen tuomiin näennäisiin valopuoliin on nuorisomme suin päin innostunut, ja innostus onkin etupäässä kohdistunut uuden elämän varjopuoliin.

Kotikin on muuttunut enemmän kaupunkilais- ja tehtaalaiskodiksi, josta isät, jopa äiditkin ovat paljon poissa ja kasvatuksen laita on niin ja näin. Koulu on myöskin tullut suureksi tekijäksi. Sen niskoille vanhemmat ovat valmiit heittämään kasvatusvelvollisuudet, johon tehtävään ei koulu paljoakaan pysty. Ja vaikka vielä maalaiskodit ovatkin enemmistönä maassamme, niin kaupunki- ja tehtaalaishenki on niihinkin monissa suhteissa tunkeutunut tuhoa tuottamaan. Kaiken tämän tuloksena on ennen muuta: isät ovat paljon poissa kotoa ja kasvatus rappeutuu rappeutumistaan. Jospa edes pitäisi paikkansa vanha sananparsi: mies on luotu hankkijaksi, vaimo pirtin vaalijaksi, niin menisihän se mukin, mutta kun usi elämä tavalla tai toisella vetää vielä naisenkin ja äidin pois kotoa, niin silloin on vaara monta kertaa suurempi.

(Jatk.)

MICHIGANIN VALT. MAANVILJELYS- JA TEOLLISUUSNÄYTTELY DETROITISSA.

(Omalta kirjeenvaihtajalta.)

Michiganin valtion 72:n maanviljelys- ja teollisuusnäyttely avattiin täällä syysk. 2 p:nä. Avajaisissa oli jo saapuvilla 100,000 henkilöä. Avajaispuheita pitivät m. m. kaupungin majuri H. N. Duff ja Michiganin valtion kuvernööri Alex. J. Kroesbeck sekä useampia muita valtion virkamiehiä.

Tähän näyttelyyn — niin kerrotaan — oli tänä vuonna tuotu runsaasti ei ainoastaan maanviljelystuotteita, vaan myöskin teollisuus- ja kaikenlaisia käsityö ja taidetuotteita. Kaikenlaista karjaa oli myöskin runsaasti näytteillä. Hevosia oli monia satoja, joiden joukossa hyviä juoksijoita ja niillä kilpailivat ajoradalla. Siipikarjaa oli myöskin runsaasti. Kukkoja ja kanoja oli erään suuren rakennuksen alakerta aivan täynnä ja niille jaettiin palkintoja runsaasti. Saman rakennuksen toisessa kerroksessa oli kaikenlaisia kyyhkysiä useampia satoja sekä muita linnun sukuun kuuluvia lintuja ja niistä parhaimmat palkittiin.

Teollisuustuotteista oli automobiiliteollisuus runsaammin edustettuna kuin myöskin maanviljelyskoneisto. M. m. oli automobiili kilpailuja joka päivä. Henry Ford ajaa hurahutti komeasti ajoradalla, sivuuttaen kaasakilpailijansa. Kuinka hyvin tekivät kauppoja, ei tämän kirjoittajalla ole tietoa.

Näytteillä olevat eläimet, maanviljelystuotteet, teollisuus ja muut taidetyöt olivat sijoitettuna 21 eri rakennukseen. Luettelon mukaan oli taiteita varten oleva rakennus yhdestoista. Tähän rakennukseen oli New Yorkista ja Chicagosta tuotu tauluja runsaasti näytteille kuin myöskin Michiganin valtion taiteilijoilta ja kaupungin museosta. Art and Crafts'istä oli näytteillä kaikenlaisia taiteellisia esineitä, metallista, kankaasta, puusta, lasista ja kivestä. Taide rakennuksen keskikohtaan oli sijoitettuna kahden puolen pääkäytävää, vasemmalle englantilainen koristekutojatar Mrs. E. C. Richards kutomotelineineen ja koristetöineen ja oikealle puolelle suomalainen taidemetallityöntekijä Oskar Hamström työkalustoineen ja taiteellisine hopia- ja kupariesineineen. Molemmat työntekijät vetivät yleisön huomion puolelleen. Olisivat saaneet palkinnon, vaan tänä vuonna ei Michiganin taideyhdistys jakanut palkintoja. Ensi vuonna jaetaan kulta- ja hopia metalleja. Mikä oli huvittavin puoli suomalaiseen Hamströmiin nähden oli se, että norjalaiset, ruotsalaiset ja saksalaiset tahtoivat omistaa tuon Hamströmin nimen. Mutta kun kuulivat, että nimen takana oli supi suomalainen mies, niin meni monen nenä nippuraan.

Näyttely, joka kesti kymmenen päivää, oli kaikinpuolin onnistuneimpia näyttelyjä mitä on tähän asti ollut. Sillä siksi runsaasti oli näytteillä kaikenlaista tavaraa. Yleisöä oli joka päivä runsaasti. Niinpä oli työnpäivänä käynyt näyttelyssä 100,000 henkilöä.

Lopuksi mainitsen, että Michiganin valtiolla on suuret maanviljelys- ja teollisuusnäyttelyt olleet aina tähän asti yksityisten liikemiesten toimeenpanemat, vaan nyt ne on valtion toimeenpanemat ja tarkastuksen alaiset.

Kirjeenvaihtaja.

TORONTO, ONT.

Lauantaina tämän kuun 24 päivänä on seurakunta järjestänyt pidettäväksi Elonkorjuu-iltaman varsin monipuolisella ohjelmalla. Iltama alkaa klo 8 illalla seurakunnan huoneustossa 44 Mitchell Avenue. On päätetty puhutella arvokkaita, kaupunkimme ympäristöllä asuvia maanviljelijöitämme, että he toisivat maansa tuotteista osan seurakunnan majaan. Entiseltään olemme tulleet tuntemaan heitä varsin myötätuntoisina Herran työtä kohtaan, siksipä nytkin kuulemme heidän arvokkaaseen osaottavaisuuteensa. Viime syksyiset muistot samankaltaisesta iltamasta ovat meille häipymättömät. Huoneisto oli koristettu aistikkaasti ohjelma oli hauska ja tulot melko hyvät. Tämän iltaman toivomme tulevan yhä arvokkaammaksi. Olisipa hauska jos Mr. Heinonenkin sattuisi nämä rivit lukemaan ja innostuisi elvyttämään iltamaamme arvokkailla viulu säveliillään.

Kaikessa tapauksessa uskallan sanoa että tuon iltaman ohjelma tulee olemaan siksi rikas ja viehättävä että sinne kyllä kannattaa pistäytyä kenen tahansa.

Tervetuloa kaikki Toronton suomalaiset!

(Ilm.) Ennen mukana ollut.

VÄHEMMISTÖKANSALLISUUKSIEN OIKEUDET.

Suomen ent. pääministeri Rafael Erich piti viimekesäisissä Sortavalan heimojuhlissa puheen, jossa hän toi esiin eräitä tärkeitä huomioonotettavia periaatteita n. s. vähemmistökansallisuuksien kansainvälisistä oikeuksista. Tämän puheen, joka on omansa antamaan eräitä uusia suuntaviivoja m. m. Karjalan kysymystä eteenpäin vietäessä selostamme pääkohdittain seuraavassa.

Professori Erich alotti puheensa viittaamalla siihen, että nuo tunnetut, kauniit, varsinkin täällä Karjalassa niin tutunomaisesti soivat säkeet "Väinölän lapsista," jotka "eksyi toisistaan", saivat Suomen itsenäistymisen kautta valtavamman ja lupaavamman, mutta myöskin vaativamman ja velvoittavamman sisällön ja soinnun, sekä kehitteli tarkemmin tätä ajatusta. Meillä on kaikilla ollut se tietoisuus, että nyt on etsikon aika, jonka pitäisi johtaa täyttymykseen. Mutta elettäväksemme onkin tullut odotuksen aika. Olosuhteet ovat olleet epäsuotuisat: omassa keskuudessamme on ilmennyt ja yhä vieläkin löytyy paljon hajaannusta ja Eurooppakin on seisonut avuttomana, neuvottomana Venäjän suuren ongelman edessä.

Puhuja käsitteli sitten kysymystä siitä, mitä Venäjä nykyisin oikeastaan on. Tuota maata emme voi käsittää yhtenäiseksi valtakunnaksi entisaikaisessa merkityksessä, Venäjän kysymys on nyt olennaisissa osin kansalliskysymys. Europan johtavat vallat, jotka ovat ottaneet ohjelmaan kansallisten vähemmistöjen asemaa koskevan kysymyksen oikeuden- ja kohtuudenmukaisen ratkaisun, eivät voi jäädä välinpitämättömiksi Venäjän suurelle kansallisuuskysymykselle. Sivistysmaailma on velvoittautunut huolehtimaan siitä, ettei vähemmistökansallisuuksia eikä kansanpirstaleita saa kohdella mielivaltaisesti, vielä vähemmin julkeasti sortaa taikkapa tuhota. Kaikissa tapauksissa on niille turvattavat eräät alkeelliset uskonnon- ja omantunnonvapauden, kielen ja omintakeisten sivistysmuotojen säilyttämisen ja kehittämisen edellytykset.

Tämän jälkeen puhuja teki selkoa siitä, millä tavoin näitä kysymyksiä on yleiseltä kannalta arvosteltu ja vaadittu sovellutettaviksi siinä kansainvälisessä käsittelyssä, jonka alaisena Ahvenanmaan-kysymys on ollut. Kansojen Liiton asiantuntijat ovat lausuneet, että jos jotakin kansallista vähemmistöä enemmistön puolelta uhkaa häikäilemätön sorto, jopa tuho, silloin voi olla välttämätöntä mennä niin pitkälle, että vähemmistö vapautetaan tuosta vallanalaisuudesta ja että itse saa vapaasti määrätä valtiollisesta kohtalostaan ja oikeudellisesta asemastaan. Ellei tällaista vaaraa ole olemassa, on vähemmistölle ainakin annettava riittävät takeet noitten äsken mainittujen yksilöllisten ja kansallisten arvojen ja oikeuksien säilyttämisestä ja loukkaamattomuudesta. Tästä periaatteellisesta kannasta — huomautti puhuja — voidaan tehdä tärkeitä johtopäätöksiä Venäjän vähemmistökansallisuuksien, erittäinkin suomensukuisten heimojen tulevaisuuteen nähden, johtopäätöksiä ja vaatimuksia, joihin nähden sivistysmaailma ei ajanpitkään voi jäädä välinpitämättömäksi. Suomen kansan täytyy, mikäli siitä riippuu ja mikäli se suinkin pystyy asian ratkaisuun vaikuttamaan, koettaa valvoa heimolaistensa etuja.

Käsiteltyään vielä tätä kysymystä jonkunverran yksityiskohtaisemmin, puhuja lausui, että se elinvoima, yksimielisyys ja kansallinen valveutuneisuus, joka nytkin suurista vaikeuksista ja kärsimyksistä huolimatta on heimolaiskansoissamme havaittava, herättää meissä varmoja toiveita siitä, että niille on koittava parempi aika, joka on Väinölän lapsille ja niitten keskinäisille suhteille suotuisampi kuin nykyinen aika.

Huomattava uintisaavutus.

New York. — Miss Mill Gade, ikä 22 vuotta, tanskalaissyntyinen New Yorkin Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen uintiopettajt saapui äskettäin Battery Parkkiin lähdettyään Albanystä uimaan pitkin Hudson-jokea. Matka oli noin 153 mailia ja oli Miss Gade suorittanut sen keskimäärin kolmen ja puolen mailin tuntinopeudella viipyen vedessä 63 tuntia, 35 minuuttia.

Roscoe Arbucklen jutussa käsitellään rahaa.

San Francisco, Cal. — Perjantaina tultiin piirisyyttäjä Bradyn ja poliisivirkailijain välillä päätökseen, että filmikomikko Roscoe (Fatty) Arbucklea vastaan nostetuista neljästä kanteesta valittaisiin murhasyytös.

Suurlautakunnan päätöksessä osoitetaan, että Arbuckle on tehnyt ruumiillista väkivaltaa filminäyttelijätär Rappelle sillä seurauksella, että näytelijätär vammoistaan kuoli. Vammansa sai hän Roscoe Arbucklen pidoissa, joissa, kerrotaan käytetyn suunnattomat määrät juovutusjuomia.

Piirisyyttäjä huomautti kaupungin tarkastuslautakunnalle Arbucklen olevan rikkaan miehen ja että hänellä on paljon vaikutusvaltaisia ystäviä. Siitä syystä, lausui piirisyyttäjä, tulee oikeuden käyttää rahaa, saadakseen jutun menestyksellisesti ajetuksi.

Kaikkien Arbucklen filmien esittäminen on oikeusjutun vuoksi useimmissa maanosissa kielletty.

Toivorikkaat päivät ovat käsissä.

Jokaiselta näkökannalta katsoen on juuri nyt syytä mitä suurimpaan toivorikkauteen. Tavaroita on suuret varastot, hinnat erinomaisen suotuisat ja teollisuustilanne näyttää mitä lupaavimmalta. Huomenna osoitetaan tässä kaupassa voimallisella tavalla dollarin lisääntynyt ostovoima. Kysymyksessä ovat uudet, miellyttävät ja halutut tavarat.

Uusia Serge-takkeja hinnalla $16.45.

Ihmeellinen New Yorkissa toimitettu osto, joka osoittaa hintojen laskusuuntaa. Naisten ja neitosten hienoja, täysivillaisia Sergetakkeja, kauniisti silkillä ja chenillellä kirjailtuja, satiini olkavyöllä ja hienoilla napeilla koristetut. "Straight line"-mallia, pitkällä vyötäismallilla. Värit ruskea, sininen ja musta.

200 uutta syys-puseroa merkittävillä hinnoilla.

MYYDÄÄN HUOMENNA.

Uudet halvat hinnat, joita ei vuosikausiin ole ollut. Ihmeellisiä arvoja. Ne ovat mahdolliset vain siitä syystä, että tavara on ostettu eräältä tunnetulta idän tehtailijalta.

POIKKEUKSELLISIA ARVOJA TÄSSÄ RYHMÄSSÄ.

Takkeja hinnoilla $21.95--35.00.

Yli kolmekymmentäviisi sievää, uutta mallia, valikoitavananne mainittujen kahden hinnan väliltä. Ihania, paksuja, lämpimiä, täysivillaisista kankaista, huolellisesti valmistetut viimeisten mallien mukaan, satiini- tai silkkipuolivuorilla. Suuret kaulukset ja hiansuut. Kaikki suosittuja syysvärejä.

UUSIA HABUTAI

Silkkipuseroita $2.29.

On jo pitkä aika siitä, kun näin hienoja puseroita on tarjottu hintaan $2.29. Valmistetut erinomaisesta Habutai-silkistä slipover ja Balkan mallia, silkkikoruompeluilla varustetut. Värit: valkoinen, sininen, flesh.

UUSIA GEORGETTE

Crepe Puseroita $3.49.

Ihanan pehmeitä georgette crepe puseroita, tusina sieviä malleja. Pitsillä koristetut, tuettuja ja silkillä koristettuja malleja. Muutamat tuxedo-, silkillä koristetuilla edustoilla varustetut. Pitsikauluksilla. Värit: tummansininen, valkoinen, musta, sininen, flesh ja apricot.

25 tusinaa alushameita hintaan $1.39.

Niin halvalla hinnalla, että haluatte niitä kaksi tai kolme. Valikoimaan sisältyy erinomaisia satiini-alushameita, kaikkia värejä. Myöskin mustia heatherbloomalushameita kukkakoristeilla. Todella ihmeellisiä arvoja.

Koristett. hattuja $7.95.

Naisen, joka ajattelee kallishintaista syyshattua, pitäisi tarkastaa tätä $7.95 ryhmää. Sievästi viimeisimmän muodin mukaan valmistetut. Panne sametista ja plyysi kankaasta, aistikkaasti varustetut hedelmäkoristeilla, nauhoilla y. m. Kaikki kauniit, uudet syysmallit valikoitavana.

GET IT AT WALKER'S
"THE STORE OF SATISFACTION"
417-419 VICTORIA AVE — FORT WILLIAM

Suuret valtamerilaivat lähtevät:

Canadian Pacificin	"SCANDINAVIAN"	Montrealista	Lokakuun	1 p.
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF BRITAIN"	Quebecista	"	4 p.
Valkean Tähden	"MEGANTIC"	Montrealista	"	8 p.
Canadian Pacificin	"METAGAMA"	Montrealista	"	14 p.
Cunard Anchor-Don.	"SATURNIA"	Montrealista	"	15 p.
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF FRANCE"	Quebecista	"	18 p.
Canadian Pacificin	"MELITA"	Montrealista	"	21 p.
Valkean Tähden	"CANADA"	Montrealista	"	22 p.
Canadian Pacificin	"MINNEDOSA"	Montrealista	"	28 p.
Valkean Tähden	"VEDIC"	Montrealista	"	29 p.
Cunard Anchor-Don.	"CASSANDRA"	Montrealista	"	29 p.

Lähempiä tietoja pilettien hinnoista y. m. matkoja koskevista asioista antaa joko suullisesti eli kirjeellisesti yllämainittujen linjojen suomalainen edustaja Canadassa

ERICK J. KORTE,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

KIRJOJA

Seuraavia kirjoja on nykyään saatavana Canadan Uutisten kirjakaupasta:

Uusi Testamentti (Uusi suomennos)	.75
" " (vanha ")	.65
Herran Tulen Kantaja	$2.00
Biblia (Pienempiä)	1.75
" (Keskikokoa)	2.00
" (Isoja)	2.50
Uusi Postilla (Laestadiuksen)	3.50
Keittokirja	2.00
Kodin Keittokirja	2.25
Pyhä Kaipuu	1.75
Kansallista Itsetutkistelua	1.35
Minkä Mitäkin Italiasta	1.25
Vieläkin Siitä Ajasta	1.25
Silmä Yössä	2.00
Maan kiroissa	2.00
Tiellä	2.00
Kotikuusen kuiskehia	2.50
Erään perhosen joululahja	3.00
Putkinotko	3.50
Uuteen Maailmaan	2.00
Harhama	2.00
Onni I & II	3.00
Mitä on kuolema	1.75
Kalevalan Avain	3.50
Rauhan Sointuja	2.50
Koraalikirja	2.00
Pyhäkoulun laulukirja (nuoteilla)	3.50
Martti Luther	2.00
Amerikan Suomalaisten Historia	1.75
Finn in America	.50
Tarinoita Amerikan Suomalaisista	.25
Kaivannosta hautaan	1.25
Ylös helvetistä	2.50
Jean Sibelius	1.45
Mäkelän Pentti	1.50
Pienestä pappilasta	1.25
Viina kuninkaat	1.25
Tähtimaailma ja meidän uskomme	1.35
Ei sitä voi koskaan tietää	1.50
Mooses ja hänen hevosensa	2.50
Vapautus	1.25
Työn kourissa	1.50
Rakkaus on nopeampi Piiroisen pässiäkin	1.25
Petsamon rata	1.35
Paimen ja lampaat	1.25
Punapää Roosa	1.50
Munkkikammio	.85
Sianhoito oppikirja	.75
Olli Ruudin morsian	1.25
Vihollisten leirissä punaisten kapinan aikana	1.75
Kapinoitsija	1.50
Kolme hyvää juttua	1.25
Michiganin Kuparialue ja suomalaiset siirtol.	1.00
Biologia	2.00
Miksi tahdon olla suomalainen	.85
Piloja ja Pilakuvia	.50
Pilajuttuja ja piirroksia	.35
Syyttömänä tuomittu	.35
Colliers New Photographic Hist. of the World War	5.00
Englantilais-Suomalainen Sanakirja (Arminen)	3.50
Suomalais-Englantilainen Sanakirja	3.25
Sanakirja (Rekonen)	2.25
Katekismus	.35
Raamatun historia	.75
Pyhäkoulun laulukirja	.35
Minä ja muut	1.00
Opiksi ikä eletty	.60
Eläinten lääkäri	.45
Ihmeellinen Unikirja	.35
Punainen kapina Suomessa 1918	.75
English-Finnish St. Luke	.35
Punanen kardinaali	.40
Unisampo	.50
Verenimijäin uhri	.50
Amerikan Suomalaisten kotilääkäri	.50
Elämää ikuisessa yössä	.50
Viisi tarinaa	.15
Muuan katuvallan kumous	.10
Myötävirtaan	.10
Moraalin Uhripappi	.10
Suomen Perustuslaki ja Hallitusmuoto	.25
Kaukomieli	.85
A Finnish Grammar	1.35
What I saw in Finland	1.25
That Printer of Udell's	2.00
Undying Fire	2.00
The Sampo	2.00
Life and Heroic Deeds of Roosevelt	2.00
Finland and the Finns	2.00
Sionin Kannel	1.00
Virsikirja, virret ainoastaan	.75
Virsikirja " "	.50
Virsikirja, täysi	1.00

Kirjoja voidaan tilata allaolevalla osoitteella. Raha tulee seurata tilausta.

Canadan Uutiset,
PORT ARTHUR, ONT.

Laillisuus ja laittomuus.

Katsantokantojen kaksinaisuus. Mikä kaikille muille on laillista ja hyväksyttävää, pidetään työläisiin nähden laittomana ja rangaistavana rikoksena. — Miksi?

Yksi nykyajan huomattavin ilmiö kaikilla elämän aloilla on y h t e i s t o i m i n t a. Tuotanto, liike, kuletus, kauppa, huvittelu suuntautuu tavalla tai toisella yhteistoiminta-uomiin. Se on edullisin ja voimakkain, käytännöllisin ja parhaita tuloksia tuottava menettelytapa. Se pidetään hyväksyttynä, laillisena ja sopivana.

Kauppiaat liittoutuvat yhteistoiminnoin etujansa valvomaan. Työnantajat yhteistoimin määrittelevät kaikki toimiaan koskevat asiat aina alimpain työläistensä palkkoihin asti. Maanviljelijät yhteistoimin sitoutuvat määrättyihin ja ainoastaan määrättyihin hintoihin myymään tuotteensa. Keinottelijat liittoutuvat vain yhteisesti sovitujsta hinnoista harjoittamaan toimiaan, ja niin edespäin kaikilla aloilla.

Tätä yleisvirtaa seuraten osa työläisiä on alkanut järjestäytyä yhdistyksiin, "unioihin" ja neuvotella heitä koskevista asioista. Tämä pohjavaikute on synnyttänyt työläisjärjestöt. Niiden tarkoituksena, kuten kaiken muunkin yhteistoiminnan tarkoituksena on siihen kuuluvien suojeleminen ja siihen kuuluville etuisuuksien hankkiminen.

* * *

Merkillisin asia tässä yhteistoimintakäsitteessä ja liikkeessä on se, että kaikkia muita koskevana se pidetään laillisena, sopivana ja täysin hyväksyttynä, mutta työläisissä ilmenneenä se pidetään— laittomuutena, rangaistavana rikoksena.

Kun pankkiirit yhteistoimin määrittelevät korko-, diskontti,- vaihto- ja muut prosenttinsa ja välityspalkkionsa, niin kenelläkään ei ole sen johdosta mitään muistutettavaa. Kaikki alistuvat. Kun kauppiaat yhteistoimin korottavat tavaroittensa hintaa, niin yleisö mielisuosioin maksaa. Kun keinottelijat yhteisvoimaisin sitoumuksin puristavat niin ja niin paljon hyvitystä itselleen, niin se pidetään täysin hyväksyttynä. Kun maanviljelijä kieltäytyy myymästä tuotteitaan alle heidän yhteisesti sovitun hinnan, niin siinä ei nähdä mitään moitittavaa.

Mutta jos työläinen kieltäytyy myymästä ainoan omistamansa omaisuuden, oman työvoimansa ja työtaitonsa, alle unionsa (yhdistyksensä) määrittelemän hinnan, niin se pidetään — laittomuutena, rangaistavana rikoksena.

Miksi?

Miksi tämä katsantokantojen eroavaisuus? Miksi se on yhdelle rikos, mikä toiselle on luvallista?

Työläisten "rikos", lakkoutuminen, eli kieltäytyminen myymästä työvoimaansa erinäisissä tapauksissa tarjotuilla hinnoilla, ilmenee huomatuimmin silloin ja saa suurinta tuomitsemista osakseen silloin, kun se tapahtuu yhteistoimintamuotona, se on joukkokieltäytymisenä eli joukkolakkona.

Mutta mitä muuta keinoa työläisillä olisi tahtonsa ilmaisemiseksi?

Eihän joukkolakkoutuminenkaan ole mitään muuta kuin kieltäytyminen myymästä työläisten ainoaa kauppatavaraa, työvoimaa, sillä hinnalla, mitä työläiset pitävät liian halpana.

Miksi sitä pidetään rikoksena? Miksi kaikin tavoin työläisiltä koetetaan riistää lakkoutumisoikeus? Miksi sen oikeuden murskaamiseksi käytetään poliisi- ja sotavoimaa?

Miksi pankkiirien, kauppiaitten, työnantajien, maanviljelijöitten, keinottelijain, j.n.e. samallaista oikeutta ei murskata, ei kunnallis- ja valtiovalloin ahdisteta?

* * *

Työläisilläkin pitäisi olla ihmisarvo. Erinäisissä tilaisuuksissa pidetyissä juhlapuheissa se myönnetään, mutta käytännössä se kielletään. Ihmisellisen kohtelun ja tasapuolisen neuvottelun sijasta työläiset p a k o i t e t a a n tottelemaan. Nälkäruoska siinä on osoittautunut tehokkaimmaksi välineeksi.

Työläisiltä kielletään — työ. Amerikan Yhdysvalloissa tällä hetkellä on noin kuusimiljoonaa työtöntä. Canadassa ei ole julkaistu koko maata käsittäviä numeroita, mutta täälläkin kaikkialla työttömien luku on uhkaavan suuri. Sitä yritettiin lieventää, kuljettamalla miehiä viljankorjuuvainioille, mutta — tuhannet sinne kuletetut eivät löytäneetkään työtä. Nyt ne harhailevat ilman rahaa, ilman ruokaa, ilman kotia ja ilman työtä. Missä on näitten miesten laillinen turva? Missä on heidän pelastuksensa?

* * *

Hiljattain laskettiin rautatieläisiltä palkat. Ja jotta se "leikkaus" olisi käynyt mahdollisimman kivuttomasti, niin siksi palkkojen laskemisajaksi myöskin — ihan kuin ihmeen kautta — laskeutuivat elinkustannukset. Voita sai ostaa 30 senttiä pauna, munia samalla hinnalla, sian kyljyksiä 40 senttiä ja monia muita tavaroita samassa hintatasossa. Mutta kymmenkunta päivää sen jälkeen voin hinta oli 50 ja 60 senttiä pauna. Se hyppäsi yhtäkkiä 40—50 prosenttia; munat 55—60, siis hinta kohosi kaksinkertaiseksi; sian kyljykset 60 senttiä, korotus noin 35 prosenttia— ja kaikki muu samassa suhteessa.

Kuka tuli tässäkin tapauksessa — narratuksi? Kuka houkuteltiin hintojen laskemisella suostumaan palkkojen laskemiseen?

Millä tässä tapauksessa ja kaikissa muissa samallaisissa tapauksissa työläiset voivat itseään puolustaa ja suojella? Vain yhteistoiminnalla, vain — kieltäytymällä myymästä työvoimaansa ala-arvoisella hinnalla.

* * *

Niiden taholta, jotka rahamahdilla hallitsevat yleistä mielipidettä, on tarkoituksellisesti kasvatettu yleisöön edellä kosketeltu katsantokantojen kaksinaisuus laillisuudesta ja laittomuudesta. Tämä on samaa, kuin kaksinainen moraalikäsite, vain laajennetussa muodossa.

Kaksinainen moraali pidetään nyt jo vääränä. Mikä naiselle on luvatonta, se pitää mieheenkin nähden olla luvatonta. Sama moraalikäsitteen yhtenäisyys on saatava ulottumaan myös kaikille muille elämän aloille, taloudellisiinkin kysymyksiin, yhteistoimintaankin.

Kun yhteistoiminta rikkaille on laillista ja luonnollista, se pitää olla laillista ja luvallista myöskin köyhille työläisille. Kun rikkaat saavat yhteistoimin kieltäytyä, taikka antautua, saavat koroittaa hintoja ja laskea palkkoja, niin työläisille on myönnettävä sama oikeus, samat menettelytavat.

* * *

Totta että ihmiset täten leiriytyvät, ryhmittyvät omaetuisiin joukkoihin, järjestöihin ja siten joutuvat — ristiriitoihin. Mutta leireissähän ihmiskunta jo on ja ristiriidoissa. Ero nykyisen ja ehdottamani tilanteen välillä on vain siinä, että nyt rikkaat ovat järjestyneet yhteistoimintaan ja pitävät sitä laillisena ja luvallisena, kun taas työläiset ovat järjestymättömiä ja sellaisina kykenemättömiä yhteistoimin etujaan valvomaan, ja heidän yritteitäänkin yhteistoiminnan alalla pidetään laittomina ja luvattomina.

Miksi tämä katsantokantojen kaksinaisuus?

Siksi että se nyt jo järjestyneille on taloudellisesti edullista. Järjestyneinä heille järjestymätön työväestö on altis apaja. Siinä menestyy kaikellainen "kalasteleminen," luvatonkin. Ja sitä tehdään. Järjestymättömänä työväestö ei kykene itseään suojelemaan. Järjestyneenä se voi pakoittaa ahdistajansa n e u v o t t e l e m i s i i n ja s o v i t t e l u i h i n ja niiden aiheuttamina s i t o u m u k s i i n.

Siinähän se onkin riitaisuuksien oikea ratkaisukeino. Siinä se on tasapuolisten oikeuksien turva. Sen tunnustetuksi tultua katoaa edellä kosketeltu katsantokantojen kaksinaisuus ja työläisetkin voittavat itselleen — ihmisarvon ja mahdollisuuden taloudelliseen vakavaraisuuteen.

Ainoa nykyisin nähtävinä olevista keinoista tämän päämäärän saavuttamiseksi on työläisten yhteistoiminnallinen järjestyminen.

J. A. Mustonen.

MAANVILJELYS-OSASTO

United Grain Growers-yhdistys tarjoutuu järjestämään karjanmyynnin.

United Grain Growers, joka jo pitemmän aikaa on tutkinut mahdollisuuksia canadalaisen karjan lähettämisestä ulkomaille suuremmassa määrässä kuin mitä nykyään tapahtuu, lähetti kaksi kuukautta sitten Englantiin kaksi asiantuntijaa, F. J. Collyerin ja F. F. M. Blackin. He ovat nyttemmin palanneet takaisin ja ilmoittavat seuraavaa:

Aika ei vielä ole tullut jäädytetyn lihan lähettämiselle Englantiin, mutta jos teurastuseläimiä laivataan, täytyy sen tapahtua säännöllisesti, niin että Englannin markkinoiden tarve tyydytetään viikottain. Tarkoitusta varten tulee perustaa yhtiö.

Kun tämän suunnitelman toteuttaminen veisi kauan aikaa ja voidakseen toimia maassa juuri tällä hetkellä vallitsevaa tilannetta silmälläpitäen, eläinten hintojen ollessa alhaalla, ehdottaa Grain Growers-yhtiö suunnitelman pantavaksi alulle osuustoiminnallisesti mainitun yhtiön jonkin osaston välityksellä. Lopullisesti pannaan toiminta alulle tänä syksynä. Yhtiön suunnittelemat ehdot muistuttavat paljon niitä, joilla hallitus teki vehnäostonsa. Yhtiö suorittaisi etumaksuna jonkun määrätyn summan paunalta. Teuraseläinten luku tulee kuitenkin rajoitetuksi, sillä kysyntä Englannissa on vähänen. Myyjälle annet. kuitti laadusta ja painosta, samaten kuin vehnän myynnissä valmistetut "participation certificates." Kun elukat on myyty ja kustannukset laskettu, maksaa yhdistys kuitin mukaan myyjälle hinnan.

Farmarit saavat lähettää myytäväksi aiottuja elukoita yhtiölle Winnipegiin ainoastaan tarkemman sopimuksen perusteella. Grain Growers-yhtiö pidättää oikeuden määrätä ne eläimet, mitkä katsotaan sopiviksi Englantiin lähetettäviksi.

Uutta valaistusta perunain kasvatuksessa.

Miten perunat kasvavat?

Minkä tähden muutamissa varsissa kasvaa paljon mukuloita ja toisissa vain muutamia?

Kasvaako suurista siemenpaloista parempia perunoita kuin pienistä palasista?

Milloin alkavat mukulat muodostua?

Milloin kosteus vaikuttaa parhaiten perunain kasvatuksessa?

Mikä suhde on maan laadulla perunain kasvatuksessa?

Nämä ovat vain muutamia niistä monista kysymyksistä, joita on tehty Amerikan suurimman ja huomattavimman viljelyskasvin kasvattamiseen ja satoon nähden, ja joihin entiset havaintojen tekijät ovat voineet antaa vain vaillinaisia vastauksia.

Perunamukulain kehittyminen alkaa maanviljelysdepartementin asiantuntijain lausunnon mukaan yleisesti kukkanupun kehittymisajan loppupuolella, vaikka se ei joka tapauksessa pidä paikkaansa. Kokeilut osoittivat, että kussakin varressa perunain luku sekä koko saattoivat kasvaa useita viikkoja vielä sen jälkeen kun ensimäiset perunat olivat kyllin suuria nostettaviksi. Mukuloissa huomattiin pieni painon lisääntyminen vielä senkin jälkeen, kun pakkanen oli tappanut varret. Suurin kasvamisen suhde huomattiin mukuloissa elokuun lopulla ja syyskuun alussa, joka suunnilleen on noin 80 päivää istutuksen jälkeen.

Merkille pantava ilmiö kokeilussa havaittiin siinä suhteessa, että sekä mukuloiden lukuun että painoon huomattiin kutakin varttä kohden vaikuttaneen siemenleikkeleen koon ja laadun. Kokonaiset siemenet antoivat paremmat tulokset kuin puolikkaat ja nämä taasen paremmat kuin neljännekset ja mitä suuremmat siemenet, sitä suurempi tulos vartta kohden. Kokonainen peruna siemenenä antoi paremman tuloksen kuin puolikas ja neljännes, vaikka ne painolleen olivat yhtä raskaita kuin kokonainen peruna-kin.

Kokeilut osoittivat, että kevyt maa on perunan kasvatukselle parempaa kuin raskas maa. Alimmat tulokset perunoita vartta kohden sekä kokoon että lukuun nähden saatiin raskaassa maassa: parhaat taasen kevyessä maassa. Maanviljelysdepartementin asiantuntijat arvelevat kumminkin että tuloksiin voi erilaisesti vaikuttaa kyllä ilmastolliset suhteet.

Kahtena vuotena tehdyt kokeilut osoittivat, että keinokastelun avulla maan kosteuttaminen aikaisin ennen mukuloiden kehittymisen alkamista vaikutti sen, että perunoiden luku ja niiden paino lisääntyi tuntuvasti kussakin varressa. Viimeinen kasteleminen lisäsi kunkin perunan painoa, mutta ei huomattavasti lisännyt lukua. Kastelukokeita ei saatettu lopulliseen tulokseen, mutta selviönä saatettanee pitää, että jokaisen kastelun kautta ellei vettä liiaksi lasketa maalle, lisätään perunain painoa, mutta että mukuloiden lukuun nähden sangen pieni lisäys, jos ollenkaan, on huomattavissa sen jälkeen, kun mukuloiden muodostuminen on jo päässyt hyvään alkuun.

Palkokasvit maan lannoittajina.

Yhdysvaltain maanviljelysdepartementti huomauttaa, että nyt on aika, jolloin maanviljelijäin kautta maan tulisi lainata huomiotansa lannoittavien kasvien kylvämiselle.

Apila, virna ja muut palkokasvit hyödyttävät maata kolmella eri tavalla: ne lisäävät huumusta maahan, keräävät nitrogenia ja estävät mullan haihtumista. Kylvettynä hentojen marja- ja pensaskasvien sekaan turvaavat ne talven ajalla näiden juuria pakkaselta. Paitsi nitrogenia muodostavia kasveja käytetään ruista syksyllä kylvettynä keväällä kynnettäväksi maahan. Kaikki nämä peitekasvit, jotka aiotaan joko keväällä kyntää maahan tai antaa kasvaa seuraavan kesän, tulee kylvää niin aikaiseen, että ne kasvavat jo syksyllä huomattavaan määrään peittämään maata. Syyskuukausi on siten paras kuukausi melkeinpä kautta maan.

Apilan ja muiden palkokasvien käyttäminen on tullut yleiseksi tavaksi maanviljelyksessä etenkin maan kosteilla seuduilla. Tämä käyttö on ollut voimassa jo noin 75 vuotta, jolloin keksittiin se, että palkokasvit keräävät **maahan nitrogenia ilmasta.** Apilan hyöty havaittiin ensin käytännön kautta ja sitten tieteellisen tutkimuksen avulla.

Kylvämisen aika riippuu yksinomaan paikallisista olosuhteista. Pohjoisimmissa osissa maata alkaa näiden kasvien kylvö elokuun puolivälin seuduilla ja jatkuu syyskuun puoliväliin, eteläisimmissä osissa maata tapahtuu kylvö lokakuun ajalla. Äärimmäisissä osissa käytetään tähän tarkoitukseen karvavirnakkaa, mutta ruista myöskin käytetään suuressa määrin, sillä se on erinomaista maan lannoitusta kynnettynä keväällä peltoon.

Palkokasvien käyttö maan lannoituksessa on erinomainen keino etenkin niille viljelijöille, joiden on vaikea saada riittävästi karjalantaa. Kasvilannoitus tuo maahan kaikkia niitä aineksia, joita maa ravinnokseen tarvitsee. Niiden avulla voidaan maa pitää alituisesti hyvässä kasvukunnossa ja estää siitä haihtumasta niitä aineksia, jotka ovat viljelyksessä tarpeellisia ja välttämättömiä.

Venäläisten talonpoikain taikausko.

Samarassa ovat talonpojat kivittäneet meteorologisen aseman pitäen sitä syynä kuivuuteen. Samasta syystä on eräässä toisessa paikassa hävitetty langaton sähkölennätinasema.

Vuoden 1918 hangilla.

Valkoisen soturin vaiheita Suomen sodassa.

Kirjoittanut Louhi.

On helmikuun alkupäivät v:na 1918. Purevan kylmä tuuli suhisee nurkissa. Sataa hiljalleen lunta. Kaikkialla vallitsee syvä talvi-illan hiljaisuus. Ainoastaan joku kylän uskollinen pyrystä ja kylmästä välittämätön koira rikkoo illan hiljaisuutta.

Seinien sisälläkin on tavallista hiljaisempi, sillä kummia huhuja kuuluu kaukaa pohjolasta. Eivätkä etelän rannatkaan tunnu aivan lämpimiltä. Vaan kaikki on huhua. Lieneekö todellisuutta laisinkaan? Kaikki on kuin hienon verhon peitossa ja tuo epävarmuus panee ajatukset kulkemaan kauas tulevaisuuteen, tahtoen aivan kuin etsiä valon pilkkua sen synkimmistäkin hetkistä.

Mutta mieleen lentää myös menneiden aikojen muistoja ja unelmia. Muistelen miten ensimäisiä tietoja sanomalehdiltä poimin aivan lapsena, jolloin eivät mitkään pyrinnöt ollect päässeet vaikuttamaan. Halukkain luettavani oli silloin englantilais-buurilainen sota. Sen uutiset ensiksi tavailin. Muistan vieläkin hämärästi, että suomalaisiakin oli mukana. Silloin lapsena aina ajattelin, kun tulen suureksi, niin, jos missä maailman ääressä sodittaisi, pitäisi minun saada olla mukana, vaikkapa se sitte olisikin viimeinen retkeni.

Näitä kaikkia muistellessa kuulen äkkiä hevosen pysähtyvän portaiden eteen. Ajatukseni heräävät unelmistaan surkuttelemaan pyryssä ja kylmässä kulkijaa, kun vielä päälliseksi on ilta pimeä. Etsin lakkia mennäkseni katsomaan tuota yökulkijaa, kun samalla kuulen askeleita eteisestä sekä pari napausta samalla ovessa.

— Sisään, oletpa kuka hyvänsä, huudan leikillisesti ja ovi onkin jo samalla auennut. Sisään astuu pitkä, musta mies, rapistellen lunta niskastaan. Outo väre kulkee ensin ruumiini läpi, vaan samassa tunnenkin hänet. Naurahdan itselleni, sillä tunsin hänet hyvinkin ainakin päivänvalossa.

Hyvän illan lausuttuaan tulee hän suoraan luokseni sekä pyytää ulos. Päästyämme eteiseen kuiskaa hän:

— Oletko pelkuri?

Tämmästyin tuosta kysymyksestä aivan sanattomaksi. Silloin jatkaa hän:

— Niin. Asia on, hyvä ystävä, niin että maa polttaa jalkain alla. Pyytäisin sinua hieman mukaani, jos lähdet. Kerron matkalla enemmän.

Ajattelin jotain kysyä, vaan sanat takertuivat kurkkuuni. Sanoin vain, että lähden, kunhan otan palttoon päälleni. Riensin sisään hieman levotonna ja palttoa päälleni kiskoessa olivat toiset tuvassa olijat hyvin ihmeissään, että minnekä nyt. Vastasin vain lähteväni naapuriin tyttöjä katsomaan ja samalla painoin oven kiinni päästäkseni suuremmista kyselyistä. Enhän itsekään tiennyt, mistä oli kysymys. Sen vain aavistukseni sanoi, että en turhan tähden ollut matkassa.

Rekeen päästyäni aioin kysyä matkan tarkotusta, kun hän samalla kuiskasi, että olisimme hyvin hiljaa, kunnes kylä on sivuutettu. Salaperäisyys oli siis matkan mukana, vaan mikä? Tuo painoi kuin ijäisyys. Kyläkin tuntui puolta entisestään pitemmältä.

Olen juuri aikeissa kysyä jotain, jota en itsekään tiedä, kun samalla huomaan miehen seisovan tiensivussa hangessa. Sen verran on valoisaa, että tunnen hänet. Tunnen, että hän on saman kylän kiihkeimpiä punasia, vaan rauhan toimissa näyttää olevan, koska kylpemästä tulee. Sen toteaa vihta ja vaatemytty kainalossa. Sanaa virkaamatta kuitenkin sivuutetaan.

(Jatk.)

Pienten Ilmoitusten Osasto.

Tähän osastoon otetaan kaikki pienemmät ilmoitukset ja peritään niistä 10c rivi. "Palvelustyttöä halutaan", "Palvelukseen halutaan", "Kadonnut", "Löydetty", "Halutaan ostaa", "Halutaan myydä", "Halutaan tietää", ynnä kaikki sellaiset ilmoitukset tulette löytämään tästä osastosta. Pienin ilmoitus 50 senttiä.

— Suomeen matkustaessanne tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

HATTUJA HALVEMMALLA. King-hattuja myydään nyt 3.50 Nelson & Mattilan kaupassa.

MYYTÄVÄNÄ HUONE JA HYVÄT huonekalut, Suutarin liike ja Sauna, jolla voi tehdä liikettä. Tarkemmat tiedot saa kirjoittamalla eli tulkaa katsomaan. — W. Lappi, Hornepayne, C.N.R., Ont. (39)

HALVALLA MYYTÄVÄNÄ työhevonen L. Poutasen farmilla, Conmeessa, C. N. Rautatien varrella. (39)

HYVIÄ POIKASTEN SYPÄKsiä saapunut Nelson & Mattilan kauppaan. Hinnat: pienet ko'ot $1.75, suuret ko'ot $2.50.

MYYTÄVÄNÄ KAKSI HYVÄÄ lypsylehmää. Käykää katsomassa ja hintoja tiedustamassa Oskar Laineen farmilla Mansikkajoella, Ware townshipissa. (39)

HYVÄÄ KUDINLANKAA SAApunut Nelson & Mattilan kauppaan. $1.75 pauna, useita värejä.

Nälkiintyneet rotat.

"Moskovan Isvestijassa" koetetaan kiinnittää paikallisten viranomaisten huomiota siihen, että kaikissa aitoissa ja makasiineissa on liikkeellä suuria joukkoja rottia, jotka syövät kaiken viljan ja kaikki elintarpeet. Rottien toimintaa voi nähdä makasiinien näyte-ikkunoiden läpi ja tällaisten makasiinien eli myymälähuoneustojen eteen kokoontuu runsaasti ihmisiä katselemaan rottien mellastusta.

HIBBING, MINN.

Koska vaimoni Sanna Mukari poistui luotani ilman lupaa toisen miehen, Joseph Salon kanssa, hyväntahtoisesti pyydän, että kuka tahansa näkee heidät tai tietää heidän olinpaikkansa, niin tekisi hyvin ja ilmoittaisi minulle palkintoa vastaan. Tuntomerkit: nainen noin 5 jalan pituinen, tumma tukka, tummaverinen, mustat kulmakarvat, katsoo ristiin, vasemmassa kädessä ei ole peukaloa (se on syntymävika), ja on lihavanlainen ihminen. Mies lähelle 6 jalkaa pitkä, punaverinen, nimi Joseph Salo, syntyisin Parkanosta, Suomesta. Ilmotettava allaolevalla osotteella:

Jack Mukary,
422 McKinley St., Hibbing, Minn.

NEW FINLAND, SASK.

Kirkonmenoja pidetään kansalliseurak. kirkossa lokak. 9 ja 16 p. klo 1 j. pp. Viikolla seuroja eri ilmoituksen mukaan. Huomaa! Pankaa tämä huomioon!

Yst. J. Haakana,
Box 33, Perth, N. Dak.

Toht. H. Holm

ottaa jälleen vastaan sairaita ja tekee leikkauksia

ISHPEMINGIN SUOMALAISESSA SAIRAALASSA.

Paikkakunnalta.

— **Miljoonan dollarin tilaus vaunutehtaalle.** Canada Car and Foundry Co:n Ltd. Fort Williamin osasto on Canadian National rautateiltä saanut noin $1,000,000 suuruisen tilauksen 1,500 rautatievaunun korjaamisesta. Tiedon tästä lähetti sähköteitse parlamentin jäsen Tri R. J. Manion, joka sillä haavaa oli Ottawassa, Fort Williamin kaupunginkirjurille A. McNaughtonille. Samalla kerralla ilmoitti Tri Manion, että Missionin aallonmurtajaa tullaan pidentämään 1,000 jalkaa ja työt alotetaan viipymättä.

Tilauksen saatuaan voinee vaunutehdas pitää työssä useita satoja miehiä koko talven ajan. Tehdas on ollut suljettuna viime huhtikuusta lähtien.

— **Port Arthurin väkiluku.** Muutamien lännen kaupunkien väkiluku on jo tähän mennessä ehditty saada selville. Niiden joukossa esiintyy myöskin Port Arthur, jonka asukasmäärän mainitaan nyt olevan 16,134. Kymmenen vuotta sitten, vuonna 1911, teki se 11,200, joten lisäys sinä aikana on lähes viisikymmentä prosenttia eli tarkasti sanottuna 43.79 prosenttia.

— **Majuri Matthews pysyttelee syrjässä.** Tiedusteltaessa, oliko perää niissä huhuissa, että kaupunkimme majuri I. L. Matthews aikoisi pyrkiä liberaalien ehdokkaaksi tulevissa Dominion vaaleissa, vastasi asianomainen itse: "Olen kokonaan politiikan ulkopuolella. Port Arthurin majurina oleminen on yhtä suuri kunnia kuin parlamentissa istuminen eikä tuota sen enemmän huolia."

— **Ontarion Ylioikeus** kokoontui syysistunnoihinsa viime tiistaina Port Arthurissa. Tuomarina on Mr. Masten Torontosta. Huomattavimmat jutut ovat Siddallin-Kirckpatrickin murhajuttu ja Cameron Fallsin rosvojen ryöstösyyte. Siviiliasioihin kuuluu useita piirin liikemiesten y. m. välisiä riitajuttuja.

— **Vuoden 1918 hangilla.** Synkeä ja toivoton oli aika synnyinmaassamme Suomessa vuoden 1918 alkupuolella. Vain harvoilla oli horjumaton usko valoisan tulevaisuuden aamun koittoon. Maatamme ja kansaamme koetettiin syöstä turmioon. Suurin vaara, mitä Suomen historia tuntee, oli silloin kotimaatamme ja koko sivistynyttä Europaa uhkaamassa.

Millä tämä turmio ja itämainen bolshevikirutto torjuttiin? Suomen uskaliaan, urhoollisen ja isänmaallisen velvollisuutensa täysin tajuavan talonpoikaisarmeijan suunnattomilla ponnistuksilla ja melkein uskomattomilta tuntuvilla urotöillä, jossa epäilemättä Korkeimman kaitselmus koko ajan oli vapaustaistelijoita tukemassa.

"Vuoden 1918 hangilla" on Suomen vapaussotaan osaaottaneen ja nyttemmin Canadaan siirtyneen nuoren valkoisen sotilaan kirjoittama, soturin koruttomalla kynällä kylläkin, mutta täysin alkuperäisin vedoin. Tästä numerosta lähtien alamme sitä säännöllisesti julkaista Canadan Uutisten palstoilla.

— **Syntymäpäivää vietettiin** viime torstai-iltana Fort Williamissa Mr. ja Mrs. Charles Halosen kodissa Finlayson-kadulla. Talon emännälle oli hänen syntymäpäivänsä johdosta toimeenpantu yllätysvierailut. Talon täydeltä saapui yllättäjiä. Viihtyisässä seurustelussa kuluivat iltahetket myöhäisiin tunteihin saakka, ennenkuin erottiin. Toivotamme Mrs. Haloselle onnea runsaalla mitalla.

— **Kaksoiskaupunkien viljatilastoa.** Viime viikon loppuun mennessä oli Port Arthurin ja F. Williamin varastoissa, vastaanotettiin ja lähetettiin seuraavat määrät vehnää ja muuta viljaa:

Varastoissa: Vehnää, 6,022,458 bushelia; kauraa, 2,914,844; ohraa, 1,250,319; pellavansiemeniä, 1,356,145; ruista, 542,617.

Vastaanotettiin: Vehnää, 6,929,272; kauraa, 604,107; ohraa, 693,125; pellavansiemeniä 13,613; ruista, 167,944.

Lähetettiin: Vehnää, 4,399,561; kauraa, 1,062,576; ohraa, 522,225; pellavansiemeniä, 110,258; ruista, 148,436.

— **Suomeen matkusti** maanantaina Mr. Viktor Lehtimäki perheineen. Matkan päämääränä on Isojoki, Vaasan lääni. Takaisin palaavat kahden kuukauden kuluessa tuoden viisi sukulaista mukanaan. Matkan järjesti ja meno- ja paluupiletit myi Erick J. Korte t. l. konttorissa.

— **Fort Wililamin ompeluseuran kokous** on tänäiltana kirkolla. Kokous alkaa klo 8 illalla. Muistakaapa kokoontua.

— **Sininauhan tytöillä** oli hauska seuran keskeinen illanvietto Port Arthurin kirkon haalilla viime perjantai-iltana. Seuran jäsenet pitivät mielenkiintoa vireillä kukin vuoronsa mukaan suorittaen ohjelmaa. Ohjelman lomassa olivat kaikki jäsenet omina vierainaan eli seuran vieraina, miten asian vain ottaa, sillä kunkin mukanaan tuomilla kestityksillä katettiin maukas illallis- ja kahvipöytä, jonka antimet lisäsivät illan rattoisuutta ja hauskuutta. Kokouksessa päätettiin seuran varoista luovuttaa seurakunnalle 50 dollaria. — Seuraava kokous pidetään Mr. ja Mrs. M. Skarran luona, 171 Banning St., ensi viikon perjantai-iltana.

— **Kukka-iltamat** pidetään kirkon haalilla Port Arthurissa huomenna, perjantai-iltana, klo 8 illalla. Ilmoitelkaa asiasta tuttavillenne.

— **Sunnuntaikoulu** Port Arthurissa alkaa toimintansa lokakuun ensimäisenä sunnuntaina, viikko ensi pyhästä. Lapsia pyydetään kokoontumaan kirkon haalille klo puoli 2 päivällä sisäänkirjotusta ja läksyjen määräämistä varten.

— **Ompeluseuran kokous** oli Port Arthurissa Mr. ja Mrs. W. A. Kyrön luona torstai-iltana. Väkeä näytti olevan vähänlaisesti, vai liekö syy siinä, että tilavissa huoneissa näytti joukko pienemmältä. Havahdutaanpa jo kesäisestä velttoudesta ja aletaan ahkeraan toimintaan. — Kokouksessa päätettiin panna kukkailtamat toimeen perjantai-iltana, syysk. 23 p. Rientäkääpä saamaan siis huomeniltana osanne syksyn kauneimmista kukista kirkonhaalilta, minne niitä seurakuntalaiset tuovat myytäväksi. — Kokouksen päätyttyä tarjottiin talossa kahvit kokousvieraille. Pöytätuloa oli $7.00. Kiitos siitä talon vieraanvaraisille haltioille. Seuraava kokous on Jaakko Niemen luona ensi viikon torstaina.

— **Jumalanpalvelukset ensi pyhänä:** Port Arthurissa klo 10 aamulla ja klo 8 illalla, ja Fort Williamissa klo 3 päivällä.

Sunnuntaina, lokak. 2 päivä, on hartaushetki M. Matsonin talolla Conmeessa klo puoli kaksi päivällä. — J. Hirvi.

— **Vihitty.** Viime maanantaina vihittiin Port Arthurissa Matt Kauppi Heinolasta Suomesta ja Sanni Jaakkola Terijoelta sekä Charles Albin Ekstrand Kalmarista Ruotsista ja Fannie Ahonen Helsingistä. Kaikki asianomaiset asuvat Fort Williamissa. Toivotamme onnea!

— **Fort Williamin kirjastonhoitaja** Miss M. J. L. Black ilmoittaa kirjoja olleen lainattuna elokuulla 11,111 kappaletta. Vuoden ensimäisten kahdeksan kuukauden aikana niitä oli liikkeellä yhteensä 107,031.

— **Viime torstaina,** syyskuun 15 p:nä oli vuoden 1921 viimeinen purolohen (trout) pyyntipäivä. Henkilöt, jotka tämän jälkeen tavataan niitä kalastamassa, voidaan tuomita 20 dollarin sakkoon ja sen lisäksi 1 dollarin lisämaksuun jokaisesta saadusta kalasta. French ja Mattawa jokien länsipuolella alkaa peuran (deer), kariboun, pyyn ja hirven (moose) metsästys marraskuun 5 p:nä jatkuen saman kuun 20 p:ään. Sorsien ammunta on luvallista syyskuun 1 ja joulukuun 15 p:n välillä.

— **Noronicin viimeinen matka.** Northern Navigation-yhtiön matkustajalaiva Noronic lähti toissa keskiviikkona tämän purjehduskauden viimeiselle matkalle kotiinpäin. Sillä oli mukana yli koimesataa matkustajaa ja 1,150 tonnia lastia.

— **West Algoman Maanviljelysseuran syysnäyttelyt,** jotka järjestettiin kaksoiskaupunkien näyttelyalueelle syyskuun 13, 14 ja 15 p:ksi, onnistuivat hieman uhkaavasta säästä huolimatta joka suhteessa tyydyttävästi. Näyttelyä katsomassa käyneen yleisön lukumäärä oli jo ensimäisenä päivänä ilahuttavan runsas. Keskiviikkona, jolloin kummassakin kaupungissa jälkeen puolisen pidettiin juhlapäivää, kohosi katsojain luku seitsemääntuhanteen ja viimeisenä päivänä, torstaina, noin puoleentoista tuhanteen. Yhteensä kävi näyttelyissä noin yhdeksäntuhatta viisisataa henkilöä.

— **Terve ja pulska poika syntyi** Mr. ja Mrs. Charles Nelsonille viime sunnuntai-iltana kodissaan West Fortissa. Äiti ja uusi kansalainen jaksavat kaikinpuolin hyvin.

— **Uusi teollisuuslaitos Fort Williamiin.** Gary Motor Truck Company, Gary, Indiana, on lopullisesti päättänyt perustaa Fort Williamiin kuorma-autojen kokoopano- ja varastohuoneen ja mainittujen autojen varastopaikan Länsi-Canadaa varten. Työtä tarjoutuu ensinnä noin viidellekymmenelle miehelle ja, jos liikesuhteet myöntävät, laajennetaan laitosta siinä määrin, että kaikkiaan viisisataa paikallista työmiestä saa siinä ansiota.

— **Ainoastaan kaksi automobiiliä** oli ilmoittautunut kilpailemaan West Algoman syysnäyttelyjen viimeisenä päivänä, torstaina. Ne olivat Cunninghamin Ford ja Dolcettin Essex. Ensinmainittu voitti ajaen viisi mailia 7 minuutissa 4 sekunnissa.

— **Uhkapelin harjoittamisesta** Donatin pallohuoneessa Cumberland-kadulla sakotettiin pallohuoneen omistajaa torstaina poliisioikeudessa 20 dollaria ja kulut ja paikalla olleita yhdeksää peluria 10 dollaria ja kulut kutakin. Kun miehet edellisenä iltana pidätettiin tavattiin heiltä rahaa yhteensä lähes 600 dollaria, mikä summa tietenkin oli korttipelissä kierrellyt.

— **Ontarion maakunnan työnvälitystoimisto** Port Arthurissa ilmoitti torstaina, että sillä oli työtä tarjolla viidellekymmenelle rappaajalle Winnipegiin $1.07½ tuntipalkalla. Seuraavana päivänä tarvitsi toimisto kusikymmentäviisi rautatietyömiestä. Toissa keskiviikkona sijoitti toimisto seitsemänkymmentäviisi miestä työhön sahamyllyihin, metsätöihin, rautateille y. m. Yhdelletoista Port Arthurissa asuvalle entiselle sotilaalle annettiin vakinaiset toimet kaupungissa.

— **Perunasato** paikkakunnallamme tulee tänä syksynä erinomainen, parhaimpia mitä moneen vuoteen tiedetään. Port Arthurissa ja Fort Williamissa oli äskettäin maanviljelysdepartementin siemenperunatarkastaja R. R. Hearst. Hän on tehnyt tarkastusmatkoja Slate Riverille Paipoongeen, Murilloon, Oliverin, McIntyreen, Dorioniin ja muihin townshippeihin ja havainnut, että kaikkialla perunasato on ollut hyvä ja perunain laatu ensiluokkainen. Ontarion hallitus on ottanut käytäntöön erikoisen tarkastusmenettelyn taatakseen siemenperunain ostajille hyvän tavaran, joka on vapaa taudeista ja ulkomaisista muunnoksista.

Matkailijain kesäretkiä

Vancouveriin, Victoriaan

JA TYYNENMER. RANNIKKOPAIKKOIHIN.

CANADAN KALLIOVUORISTON KAUTTA

MATKAREITTIEN VALINTA MAALLA JA VESILLÄ MENNESSÄ JA PALATESSA.

Edestak. Matkalippuja

(Länsi) ONTARIOSTA, MANITOBASTA, SASKATCEHEWANISTA ja kaikilta asemilta CALGARY ja EDMONTON mukaanluettuna, ALBERTASTA (via LOOMA, C.N., via TOFIELD, G.T.P.)

NYT MYYTÄVÄNÄ

Pysähtymisiä sallitaan.
Paluum. viimeist. Lokak. 31 p. 1921.

KÄYK. KATS. JASPER PARKIA ja MOUNT ROBSONIA.

SAADAKSENNE LÄHEMPIÄ TIETOJA PILETTIEN HINNOISTA, PALVELUKSETA, PAIKANTILAUKSISTA J. N. E., KÄÄNTYKÄÄ ASIAMIESTEMME PUOLEEN.

Canadian National Railways

Puutavaroita

Robinson Lumber Co.
LTD.
122 N. May St., Fort William.
Puhelin S. 199.

Myy kaikenlaista puutavaraa ja rakennustarpeita.

W. W. Bourdot

Autokattoja korjataan tai tehdään tilauksen mukaan. Auton runkoja korjataan.

117 Leith St., Fort William.
Puhelin S. 1005.
Asunnon puhelin S. 1592.

H. W. Niinimäki

Laillinen Notario.

108 Imperial Bang Building, Port Arthur, Ont.

Valmistaa ja vahvistaa laillisia kauppa- ja asiakirjoja, perii saatavia, hankkii lainoja sekä ajaa kaikenlaisia asioita.
Puhel.: Konttori 236, asunto 2083.

E. G. MURPHY
LAKIMIES, ASIANAJAJA, LAILLINEN NOTARIO
Room 20, Francis Block,
Fort William, Ont.

Nicholsonin Korjausliike
Autokummeja ja auton osia vulkaniseerataan ja korjataan. Kummikenkiä korjataan.
271 Bay St. Puhelin N. 2612.

7-HENGEN NASH AUTO

Vuokrattavana

ÖISIN JA PÄIVIN.
Puhelin 548 N.
WM. OIKONEN,
54 Cumberland St., S.
183 Prospect Avenue.
PORT ARTHUR, ONT.

Anna Pahlman

Suomessa kurssin suorittanut HIEROJA ja SAIRASVOIMISTELIJA antaa hierontaa ja sairavosimistelua perheissä. Tavattavana mieluimmin arkipäivisin kello 11—2 ten ja 6—7 ill. Antaa myös käytännöllistä apua sairaanhoidossa. Puhelin 1538. Asunto 371 Foley St., Port Arthur.

FRYER

Valokuvaamo

110½ N. May St.
Fort William.

Käykää meillä saadaksenne PARHAAT KUVAT kaksoiskaupungissa. Kohtuulliset hinnat.
Malli, joka tyydyttää jokaista.

— **Sunnuntaikouluissa** käytettäviä Kuva-Aapisia, Katekismuksia ja Raamatunhistorioita on saatavana t.l. konttorista. Myöskin Pyhäkoulun Laulukirjoja, Sionin Kanteleita ja Virsikirjoja.

W. Kelso'n lihakauppa

— Suosittelee —
HYVÄNLAATUISTA LIHAA KAIKELLAISIIN tarpeisiin.
Myöskin kalaa ja siipikarjaa aina varastossa.

Kaikki lihat hallituksen tarkastamat

511 Smpson Street FORT WILLIAM Puh. S. 2347

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.

THE BRILLIANT VÄRJAYS- JA PUHDISTUSLIIKE

310 Simpson Street, FORT WILLIAM
239½ Arthur Street, PORT ARTHUR

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Meidän puhdistustapamme on ehdottomasti parhain, se kun puhdistaa vaatteen liasta ja mikroopeista, antaa niille uuden uutukaisen näön ja lisää niiden kestävyyttä.

Central Bakery

valmistaa kaikenlaisia leivoksia kaikkiin tilaisuuksiin.

OTTO AARNIO
427½ Simpson st. Puh. S. 2191
FORT WILLIAM, ONT.

DOWLER & DOWLER
Lakimiehet,
W. A. Dowler, K. C.; A. H. Dowler, Royal Bank of Canada'n ja Bank of Ottawan lakimiehet, Bank of Commerce Chambers, Fort William, Ont.

Toht. D. C. BLACK, V.S.
ELÄINLÄÄKÄRI.
Suorittanut tutkinnon Ontarion Eläinlääkäriopistossa korkeimmilla arvolauseilla.
Puhelin 1713.
333 N. Harold St. Fort William.

OMPELUKONEITA
myydään helpoilla vähittäismaksuilla. Vanhoja koneita otetaan vaihdettaissa. Alennuksia käytetyille koneille.
SINGER SEWING MACHINE CO., Ruttan Block, Port Arthur, Ont.
Suomalaisia edustaa
L. H. PUITTINEN, 139 Albert St.

WHITE STAR
LIVERPOOLIIN
KESÄ-AIKATAULU—Liverpooliin Montrealista, poiketen Quebecissa.
American-Red Star ja White Star Linjat New Yorkista.
"MEGANTIC" .... Lokak. 8 p.
"CANADA" .... Lokak. 22 p.
"VEDIC" .... Lokak. 29 p.
Säännöllisiä matkoja Plymouthiin, Southamptoniin ja Liverpooliin, myöskin Cherbourgiin ja Antverpeniin.
Edestakaisin pilettejä Suomeen ja muihin maihin. Pilettiin sisältyy ruoka ja asunto odotusaikana Englannissa. Lähempiä tietoja rautatie- ja laiva-asiamiehiltä, Canadian Western Passenger Office, 286 Main Street, Winnipeg tai
ERICK J. KORTE,
Port Arthur, Ont.

Liikep. N. 182. Kotip. N. 319
Perustettu 1885.

A. MORRIS

HAUTAANTOIMITTAJA ja BALSAMEERAJA.
85 Cumberland Street,
Port Arthur.

Käyttäkää Minard's Liniment
Espanjan Yskään Kylmyyteen Kurkkumätään Kipeään kurkkuun Lentsuun y. m. y. m.

CANADAN UUTISTEN Ilmoitushinnat v. 1921.

Syntymäilmoitukset, pientä kokoa 75c
Sama, suurempaa kokoa $1.50
Kihlaus- ja vihkimäilmoitus onnentoivotusten kanssa palstatuumalta 60c
Kuolonilmoitus ristin ja kehyksen kanssa $2.50
Sama yhd. värssyn kanssa $3.00
Sama kahden värsyn kanssa $3.50
Sama kiitoslauseen kanssa 4.00
Kiitoslause yllätysvierailusta 10 senttiä riviltä.
Naima- ja kirjevaihtoilmoitukset $2.00
Nimenmuutosilmoitus ... $1.50
Halutaantieto ilm.......... 75c
Sama kolme kertaa...... $2.00
Muut satunnaiset ilmoitukset, kuten huutokauppa, vuokra, myynti, paikanhaku, viralliset kokous-, huvi- ja juhlailmoitukset palstatuumalta.... 50c
Pöytäkirjain, tiliselostusten, keräyslistain, puhujien ja luennoitsijoiden matkaohjelmat julkaistaan palstatuum... 30c
Alin hinta yhdestä ilmoituksesta on 50c
Seurojen ja seurakuntien kokousilmoitukset....... 10c rivi
Pappien saarnavuorot, ilmotukset rippi- ja kesäkoulujen pidosta rivi 5c
Poliitiliset ilmotukset pastatuumalta $1.00
Ilmotukset tekstin joukossa, 15c rivi; lihavilla ladottuna 20c r.
Seisovista liikeilmoituksista kysykää hintojamme konttoristamme ja asiamiehiltämme.
Rahan tulee aina seurata ilmoituksen mukana, sillä säästääksemme turhaa työtä ja postikuluja, niin itseltämme kuin ilmoittajiltakin — olemme lopettaneet kaiken velkajärjestelmän liikkeessämme.

Canadan Uutiset,
Port Arthur, Ont.

Chas. G. Westerman

Hautaustoimisto ja Palsameeraaja

Liikkeen tunnuslause na:
PALVELUS.
31 Court St. S. Puhelin N. 124

DYKE & BEEMAN
Lakimiehet
15-18 Frances Block, Ft. William
Asianajajat Canadian Bank of Commerce'lle ja Imperial Bank of Canada.

PORT ARTHUR MANUFACTURING Co.

189 Pearl St. Puhelin 2309.
Valmistaa kaikenlaista PALKKI PELTITAVARAA tilauksen mukaan.
Ämpäreitä, Ammeita ja Kattiloita.

ELLARD

U-NEED-A

Värjäystä, kuiva- ja höyrypuhdistusta ja korjausta.
121 S. May St., Fort William.
Puhelin S. 49.

Jokapäiväinen kuletus kummassakin kaupungissa.

Luotto-Pankki
Osake-Yhtiö
SUOMI, HELSINKI

Omat Varat Yli 20,000,000 Markkaa

TÄYDELLINEN PANKKILIIKE

Joulukuun ensimmäisestä päivästä alkaen v. 1920, maksamme toistaiseksi korkoa talletuksista:

6 kk. irtisanomisella 7 pros.—Juoksevalla tilillä 5½ pros.

Lähettäessänne rahoja Suomeen talletettaviksi, määrätkää asiamiehellenne, että rahanne ovat talletettavat

LUOTTOPANKKIIN

Kirjeenvaihtaja Amerikassa:
CARL H. SALMINEN,
DULUTH, MINN.

KOLIA! KOLIA!

Ottakaa kokeeksi tonni kuuluisaa **PENNSYLVANIAN VALKEA-TUHKA ANTHRACITE-KOLIA** joka tunnetaan yli sadan vuoden ajan **'PARHAAKSI KOVAKSI KOLISI.'**

STOVE- NUT- EGG- PEA-kolia.

Me olemme myöskin pääasiamiehet alkuperäiselle **DRUMHELLERIN KOLILLE**, joka on parhainta Canadan lännellä. Tilatkaa tonni jatulkaa siitä vakuutetuksi.
"**Me takaamme jokaisen myymämme tonnin laadun.**"

C. B. Devlin & Co., Limited
"POLTTAKAA DEVLININ KOLIA MUKAVUUDEKS."
Puhelin N. 989. Toimisto, 10 Court St., South

Tiedonanto Träppäreille, Farmareille ja Turkiskauppiaille

Olemme saaneet hankintasopimukset vuosille 1921—1922 suurimmilta amerikalaisilta ja europalaisilta turkisliikkeiltä seuraavalle tavaramäärälle:

25 Tuhannelle Majavalle (beaver).
2 " Kalastajanäädälle (Fisher).
35 Sadalle Vesikolle (mink).
2 Tuhannelle Näädälle (marten).
25 Sadalle Ketulle.
2 Tuhannelle Hajunäädälle (skunk).
25 " Kärpälle (ermine).
75 " Vesirotalle (muskrat).

Siten meillä on tilaisuus maksaa korkeimmat markkinahinnat **kilpailusta välittämättä.**

Tunnuslauseenamme on viimeiset kolmekymmentä vuotta ollut: Vilpitön kohtelu, kohtuulliset hinnat.

THE STAR CLOTHING CO.
Montrealin Pankin vieressa. 309 Victoria Ave., Fort William
Vastapäätä Dominion Pankkia.
Kotipuhelin 1426 S. Liikkeen puhelin 1787 S.

Pilettejä
Suomeen tai Suomesta tänne
on edullisin ostaa allekirjoittaneelta.

Valtuutettu suomalainen edustaja
THE INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE YHTIÖLLE,
johon kuuluu

AMERICAN LINJA RED STAR LINJA
LEYLAND LINJA WHITE STAR LINJA
ATLANTIC TRANSPORT LINJA,
WHITE STAR-DOMINION LINJA.
Yhteensä 106 valtamerilaivaa.

CANADIAN PACIFIC OCEAN SERVICES, LTD.
johon kuuluu 12 valtamerilaivaa.

CUNARD LINJA ANCHOR LINJA
ANCHOR-DONALDSON LINJA
15 suurta valtamerilaivaa.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINJA
4 suurta valtamerilaivaa.

Tietoja laivojen kuluista ja pilettien hinnoista olen aina valmis antamaan joko suullisesti eli kirjeellisesti.

ERICK J. KORTE,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Port Arthur Coal & Wood Co.
Puhelin 552

Kaikenlaatuisia
KOLIA JA PUITA

The Port Arthur Coal & Wood Co.
Queen- ja Algoma katujen kulmassa.

James Davidson Co. Ltd.
Fort William, Ont.

KARJAN JA KANOJEN RUOKAA. HEINIÄ, VILJAA JA SIEMENIÄ. Ostetaan ja myydään **Marks ja Arthur katujen kulmassa, Fort William, Ont. Puhelin S. 680.**

Lähetettäviin tilauksiin kiinnitetään erikoista huomiota.

Me toimitamme lähetyksiä tonnittain maan kaikkiin osiin lisämaksulla.

— **Tavallista pitempi nimi.** Avenuen hotellissa, Fort Williamissa, oli tiistaina asumassa Mr. J. A. D. Jones, Llanfaerpwllgwyngyllgogerychuyrndrobwyllsarvselogogvgock-nimisestä pikkukaupungista Walesista. Kaupunki ylpeilee erikoisesta nimestään, jossa on kokonaista 56 kirjainta.

— **Keefer Union hallituksen ehdokkaaksi.** Frank H. Keefer, Port Arthurin ja Kenoran piirin edustaja Union hallituksessa, on ilmoittanut ottavansa vastaan Kansallisen Liberaali ja Konservatiivi-puolueen ehdokkuuden tulevissa liittohallituksen vaaleissa. Yksinomaan konservatiivisen puolueen ehdokkaaksi ei hän suostu ryhtymään.

Ilmoittaessaan tästä lausui Mr. Keefer, että hänellä on ajettavanaan kaksi tärkeätä asiaa, joista toinen on syvänveden kanavan viipymätön rakennuttaminen ja toinen uuden maakunnan muodostaminen Ontarion tähän osaan. Näillä toimenpiteillä on Mr. Keeferin mielestä mitä suurin merkitys Uuden Ontarion asuttamiseen ja vastaiseen vaurastumiseen.

— **Ankara tappelu saunassa.** Tiistai-iltana noin kello 6 ajoissa oli kaksi suomalaista, K. Ojala ja M. Lehto riitaantuneet edellisen omistamassa saunassa, 703 McKenzie-kadulla Fort Williamissa sillä seurauksella, että syntyi kiivas kahakka, jossa kumpikin sai useita haavoja. Lehto täytyi kuljettaa McKellarin sairaalaan hoidettavaksi ja Ojalan päässä olleet haavat täytyi ommella, ennenkuin hänet vietiin putkaan syytettynä toverinsa pahoinpitelystä.

Riidan yksityiskohdista ei poliisiviranomaisten ole onnistunut saada tietoja. Naapurit olivat nähneet Lehdon ajaneen Ojalaa takaa pihassa, nähtävästikin juovuspäissään, ja luullaan, että Ojala silloin oli ahdistajaansa kirveellä iskenyt haavoja, kaikkiaan noin kymmenkunta. Saunassa oli merkkejä, jotka osoittivat kamalan rytäkän tapahtuneen. Veritahroja oli seinillä, katossa ja lattialla. Lyöjä on noin 35 vuoden ikäinen ja lyöty nuorempi, nähtävästi alle kolmenkymmenen.

— **Ristiäisjuhlaa** vietettiin Mr. ja Mrs. Heikki ja Ida Hendricksonin talolla Fort Williamissa elok. 29 p. 1921 syntyneelle tyttärelle tiistai-iltana. Pienokainen sai nimekseen: Julia Kaarin. Onnea!

— **Past. J. H. Varmanen,** entinen Kansalliskirkon pappi, joka nykyisin työskentelee Augustana Synodissa, muuttaa näinä päivinä International Falls'iin, Minnesotassa. Pastori Varmanen on työskennellyt pitemmän aikaa länsirannikolla, viimeiseksi Seattlessa, Wash. Hän on ensimäisiä pappeja mitä Kansalliskirkkokunnan toimesta on vihitty saarnavirkaan ja vihittiin yhdessä tämän seurakuntapiirin ensimäisen hoitajan past. J. H. Heimosen kanssa. — Toivomme past. Varmaselle viihtymystä uudessa paikassaan, mikä on kylliksi lähellä suodakseen hänelle tilaisuuden joskus käydä täälläkin tuttavia tervehtimässä.

— **Morganissa ja Nolalussa** oli seurat viime sunnuntaina. Seuraava kirkonmeno on viimeinen (ei neljäs kuten ensin ilmoitettiin) sunnuntai ensi kuussa.

Kerääjät lokakuulla ovat Morganissa Mrs. Hendrickson ja Nolalussa Walter Pelto. Marraskuulla on kerääjiksi lupautuneet: Sakri Kivi ja Hilja Rajala ja joulukuulla Jacob Hill ja John Annala.

— **Eilen saapui** kaupunkiimme Rosslandista, B. C., Mr. J. Polvi. Täällä passiasiat järjestettyään jatkoi hän edelleen matkaansa Suomeen.

Suur-Britanniassa on yli miljoona työtöntä.

Lontoo, Eng. — Virallisen tiedonannon mukaan on Suur-Britanniassa vielä 1,500,000 luetteloihin ilmoittautunutta työtöntä ja 400,000 lyhyellä ajalla työskentelevää työläistä. Työttömäin mielenosoituksia sattuu joka päivä.

I. L. MATTHEWS & Co.
SUORAAN ULKOA TUOTTAJAT.
CUMBERLAND ST. TELEFOONI 91. PORT ARTHUR

Perjantain Alennuksia

Uusia Talvitakkeja

UUSIA TALVITAKKEJA, turkistakkeja. Hinta perjantaina **$45.00**

On aina hyvä ostaa talvitakkinsa niin aikaisin kuin mahdollista, voidaksenne saada siitä täyden hyödyn.

Olemme onnistuneet saamaan muutamia turkistakkeja, erinomaista laatua, ja tarjoamme niitä ailhaiseen hintaan $45.00.

Melkein keikkia haluttuja värejä ja kokoja valikoimassa.
Perjantain erikoishinta **$45.00**

NAISTEN TAKKEJA $16.95. Todella kummastutavia arvoja näin halvalla hinnalla. Takit valmistetu muotikauden viimeisimpien mallien mukaan kankaana paksua Chin Chincillaa, värit musta ja sininen, suurilla kauluksilla, hiansuilla ja taskuilla. Koko 16—42. Tav. hinta $35.00. Perjantaina **$16.95**

TYTTÖJEN SYYS- JA TALVITAKKEJA myydään perjantaina erikoisesti alennetuilla hinnoilla, jotka ovat seuraavat:

$4.95 Koko 2, 3, ja 4 vuotiaille.
$6.95 Koko 5 ja 6 vuotiaille.
$9.95 Koko 7, 8, 9 ja 10 vuotiaille.

Valmistetut villaisesta Polo-kankaasta, täysivuorilla, kauluksella, vyöllä ja napeilla.
Älkää jättäkö huomioonottamatta näitä ihmeellisiä arvoja **Perjantaina.**

TYTTÖJEN MIDDY-PUSEROITA 98c. Tavall. hinta $2.50. Sopivat aina 14-vuotiaille asti. Tehdyt hyvästä Jean-kankaasta. Toisissa yksinkertainen kaulus, toiset varustetut flanellikauluksella. Hinta perjantaina **98c**

Campbell Bros., Limited

Perjantain ja Lauantain

Myynti

NAISTEN PUKUJA	**TAKKEJA**	**PUKUKANKAITA**
NAISTEN TAKKEJA	**BLANKETTEJA**	**SÄNKYPEITTEITÄ**
NAISTEN ALUSVAATTEITA	**FLANELLETTIA**	**LAKANOITA**
NAISTEN SUKKIA	**FLANELLEJA**	**TYYNYLIINOJA**
NAISTEN PUSEROITA	**PYYHELIINAKANGASTA**	**Y. M., Y. M.**

Kaikki erikoisesti merkityt myytäviksi
Perjantain ja Lauantain Erikoishinnoilla.